

העולם הזה

בגיליון:

אנשים בצל
המזות

אנרחי
ישראל
1965

המחיר
100
פרוטה

מס. 680 / שנה 14 / כ"ט חשון תשי"א / 9.11.1950

השבועון המצויר
ל אינפורמציה

צב המוות

נסים חיון אינו רוצה למות

מאת שלום כהן

פרנק צילם:

אין הכוונה לגן ילדים חס ושלום. אף לא לגן ציבורי או פינת ירק כלי-שהיא. הכוונה היא לאותו בית עצום והונוס שעשבי-בר צומח בין חרבותיו.

המקום והבנינים שייכים לאפוטרופוס על רכוש הנפקדים. כאשר אורגן משרד זה, עברו נציגיו בכל הערים הנטושות, רשמו את הדיי-רים, הקציבו את הבתים שעוד היו פנויים לעולים חדשים, חילים משוחררים ושאר נזקקים ולא נזקקים, גבו שכר-דירה, חתמו על חוזים, ועסקו בשאר עסקי בעל בית רגיל.

כאשר באו הנציגים לעיר העתיקה, היה כל חור פנוי כבר

"מיושב". בינתיים 'כבר הספיקו כמה בתים להתמוטט ב' חלקים שונים של העיר, וזעקה גדו-לה קמה נגד האפו-טרופוס. המהנדסים שבדקו את המקום קבעו: כל העיר עו-דת בסכנת הת-מוטטות.

הם שלחו פוע-לים ובצבע אדום כתבו על כל קיר: "סכנה -- הבית

להריסה" -- ורחצו את ידיהם מכל הענין.

מצורעים: מאז חיים אלפי נשים, גב-רים וילדים בצל ה"סכנה", כמצורעים במחנה מבודד. איש לא יגע בהם, שמא תגואל ירו בדמם.

האפוטרופוס לא חתם אתם על חוזה, כי חוזה יש בו התחייבות של שני הצדדים גם יחד. הוא אינו גובה מהם שכר דירה, כי אז יצטרך גם לספק להם חשמל, להתקין דלתות ובתי-שמוש, לתמוך בקירות רעועים ולשאת באחריות לגורלם.

והעירייה? בכל מקום שוקדים פקידיה על גביית המסים. אולם ל"מחנה המבודד" הם לא באים. כי יש להראות מראש כי לא העירייה ולא האפוטרופוס מרשים להם לגור שם. יש לשמור על הזכות להצטדק בפני השרי-דים כאשר תתמוטט העיר: "הלא הזהרנוכם!"

הסוכנות שלחה: והסוכנות? היא שלחה את האנשים הללו לתוך מלכודת-מוות זו, כי הרבבות במחנות העולים עלו ורבו, ועוד גובר לחצם של המתדפקים על דלתות משרדי העליה ברחבי העולם.

וכן המשיך האפוטרופוס לגבות שכר-דירה מרבבות דיי-ריו (אך לא מדיי-רים אלה). העי-ריה הוסיפה להר-חוב את הרחובות

על גבעה גבוהה ומצולקת בקרבת נמל יפו, בלב המדינה, עומדת עיר אירופית של ימי הביניים. סימטאות אפלות, המתפתלות בין כתלים מפויחים, מדרגות העולות ויורדות ובתי אבן הנשענים זה על זה כשיכורים. רק בשעת הצהריים מצליחה השמש לחדור לתוך הסמטאות ומהאור הלח נודף סרחון של צואה ואפר.

וזהו העיר יפו העתיקה -- זהו "השטח הגדול" כפי שהוא נקרא בפי תושביה היום. הערבים יצאו מכאן זה מכבר, אך מדינת ישראל טרם נכנסה לשטח זה. זהו שטח הפקר -- מושבה אקסטרטוריאלי, מחוץ לתחומי המ-דינה וחוקיה, שאו-רחיו אינם משלמים מסים ואינם מקב-לים כל שרות של המדינה.

מוטבח ואמ-

ב.ט. באחד ה"ב-תים" גר נסים חיון, עולה מתורכיה, בן 29, אשתו ושני יל-דיו. הבית "פשוט": ארבע ערימות אב-נים מסויחות, וגג אשר סדקיו סתומים בגבס. זהו החדר,

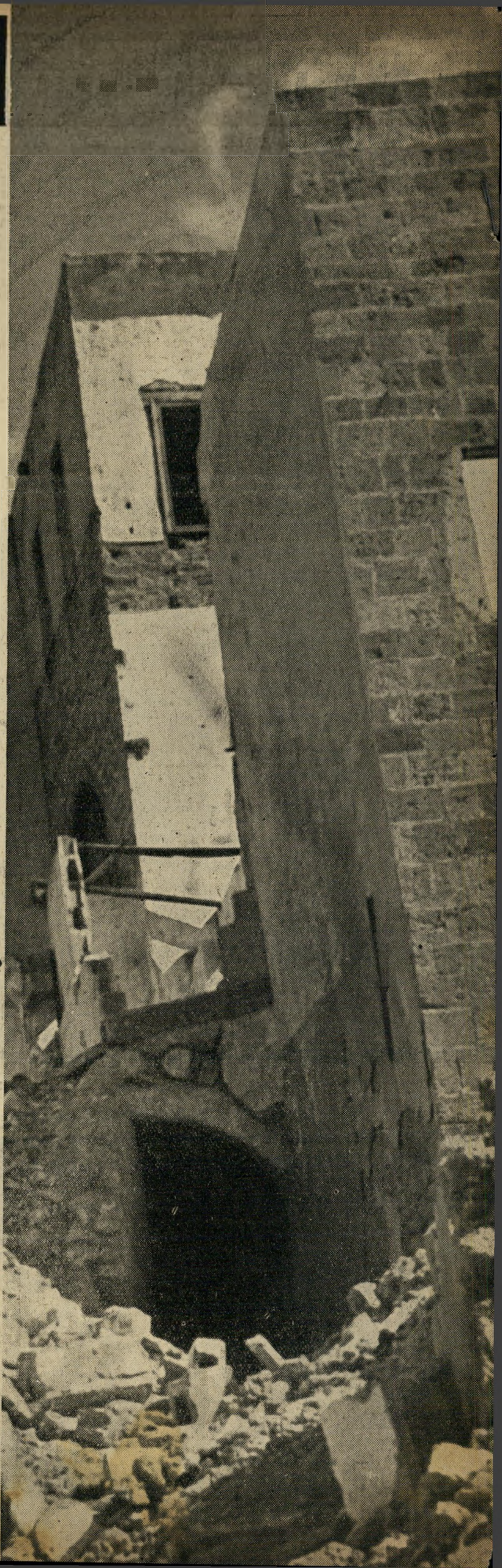
וזה גם כל הבית. בימי הביניים עוד לא שמעו על בית-שימוש ואמבט, ולא על ברוז ומים שוטפים.

בין ה"דירה" וה"רחוב" יש חצר קטנה -- שלשה מטרים על שלשה. כאן התקין נסים אמבט עם מים שוטפים -- חבית גדולה המצ-ריכה כתרסר הובלות מים בדלי מן הברז הציבורי מרחק כמה מאות מטרים. הותקן גם מטבח -- פרימוס ושני סירי בישול.

כאשר בא נסים, היה החדר מלא אבנים וצואה. הוא ניקה אותו, וסייד את הקירות. ואכן זוהי התקדמות ניכרת, תנאי השיכון בשבילו נוחים בהרבה מאלה של קודמיו בבית הזה. הם בודאי חיו כאן יחד עם פרדתם או העזים. עתה משמש המקום מישכן רק לבני אדם בלבד.

שום סיבה -- רק הרעב. נסים הוא סנדלר טוב. שמונה שנים עבד במקצוע זה בתורכיה, וגם כאן הוא ממשיך לעבוד בו. הוא הקים לו בית-מלאכה -- שולחן רעוע וכלים ישנים -- ועובד בחצר. הוא עובד בכל יום, משש בבוקר ועד הצות (לאור מנורת נפט), כדי לגמור זוג נעלים ארטופדייות, בשביל חנות גדולה בתל-אביב. אין כל סיבה שנסים יעבוד כה קשה -- מלבד הרעב. הוא מקבל 2,250 ל"י עבור כל זוג נעלים גמור. בחנות נמכר אותו זוג ב-25 ל"י.

בנו, יעקב בן ה-4, יוצא בכל יום ל"גן".

ענין סססו משפחה

הראשיים ולנטוע גינות נוי בצפון העיר, זה סוכנות בנתה בתים ושיכונים אחרי שכל הב- תים הנטושים כבר "קלטו" עולים עד אפס מקום. ותושבי "השטח הגדול" נדחקו לקרן זוית.

הם נשכחו. **הגשמים:** עונה בווערת. עד אשר התמוטט בית ביפו, ועוד בית, משפחה אחת נספתה, ואחריה עוד משפחה. הגשמים סחפו את האדמה מתחת לכתלים הסדוקים והלחות חדרה לעצמות התושבים.

הוקמה ועדת חקירה וקבעה: הבתים אינם יכולים עוד להחזיק מעמד. הם נבנו ללא כל תכנית וללא כל הבנת של כללי הבנייה. כל דור הוסיף קומה או חדר לבית שהשאירו לו אבותיו. יש להרוס את כל הבתים. המהנדסים חזרו, ובדקו, ועוד ועדה הוקמה. יש לתקן מיד את רוב הבתים כדי למנוע אסונות. ודוחיים הצטברו על גבי דוחיים במשרדי המוסדות והממשלה.

אולם העונה הבערת עברה, הגשמים פסקו ועמם גם ההתי- מוטטויות. לעת עתה — עד ה"עונה" הבאה... **להעבירם מיד:** באה עוד ועדה — הפעם השתתפו בה גם נציגי הממשלה — והיא החליטה: יש להעביר את תושבי העיר העתיקה של יפו לשיכון חדש. הם יוצאו מיד מבתיהם וישוכנו בשיכון ארעי, עד אשר יוקם עבורם שיכון קבע. לשם כך הוקצב סכום של מיליון ל"י. הממשלה ועיריית תל-אביב תשתתפה כל אחת בשליש ההוצאות, והדיירים ישלמו את היתר. הם אפילו יקבלו הלוואות לצורך זה.

ההחלטה נתקבלה, העתקות נשלחו לכל הנוגעים בדבר ואיש איש חזר לעבודתו ולעסקיו. האפורטרופוס לנכסיו, העירייה להכנת הבחירות, הסוכנות למגביותיה והממשלה לפוליטיקה ולמשרבים. הימים הפכו שבועות, והשבועות חדשים...

הגשמים באים: גשם ראשון ירד, ושיכון הקבע עודנו עומד על גבי הניר. האנשים ממשיכים לחיות בבתים הנידונים, מציבים קרש, תומכים בקיר רעוע. האיש היוצא בבוקר לעבודה אינו יודע אם ביתו יעמוד עוד על תלו בחזרו מן העבודה. עברו פקידים, רשמו, ערכו מיפקד, והלכו לדרך. הכל כאילו המדובר בבעיה אקדמית או בחקירה ארכיאולוגית.

להם זה לא בווער: יתכן אמנם כי לגבי היושבים במשרי- דים השונים אין זו אלא בעיה אקדמית, תכנית ככל התכניות, החייבות לעבור את צינורות העיכול הביורוקרטי ככל תכנית אחת של בנייה מרווחת, של העברה ממקום מגורים אחד למשנהו. האנשים כבר מסודרים בבתים, לא ישנים תחת כיפת השמים. הם בוודאי יכולים לחכות, ביחוד אחרי שהחלטה כבר נתקבלה ואין להם עוד מה לדאוג. דבר אחד רק נעדר כנראה מהחשבון, שכחו כי בני-אדם אינם יכולים לדור בהחלטות, וכי אנשים אלה חיים כנידונים בצל המוות. ההחלטות לא תתמוטטנה. הבתים יתמיטטו.

יהיה בסדר: והנה סוף סוף החלו העניינים זזים. לפני ימים מספר התחילה עיריית יפו-תל-אביב בהכנת השטח שהוקצב על ידי האפורטרופוס להקמת השיכון הארעי בקצה העיר — עקרו את העצים מפרדס נטוש. צעד ראשון נעשה. עכשיו כנראה תבוא הפסקה. מחכים שהסוכנות תספק את "השיכון הארעי": אודלים, צריפונים וכו'. מחכים גם שמשרד האספקה והקיצוב יקציב את החמרים שעליו לספקם.

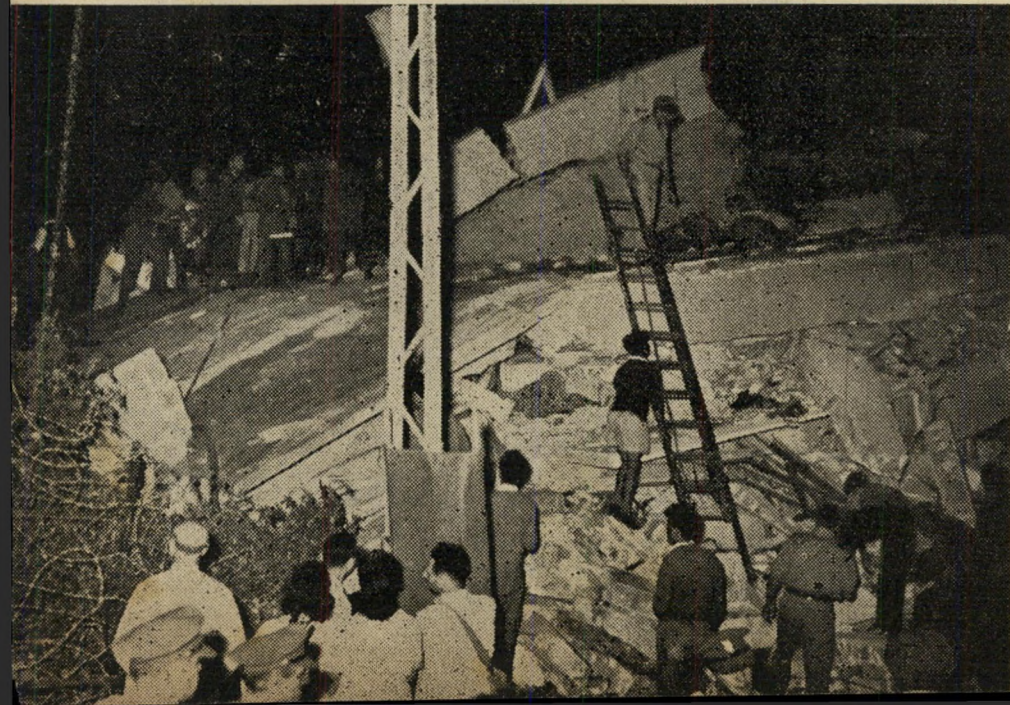
וכך התבוננה שנה שלמה. עם בוא הגשמים ימצאו אנשי "השטח הגדול" את עצמם תחת יריעות דקות (אם בכלל יפנו עד אז מן השטח) ללא חשמל, מתגוללים בבזץ. ורק סקרניבי ישאלו: מדוע לא הוחל בביצוע תכנית זו בעוד מועד? החשב מיהו אי-פעם כי תיפתר הבעיה מעצמה?

מי אחראי? עם התקבל ההנחה כי אנשים אלה, נקלטו והיו לאזרחים, לא היתה כל הצדקה אדמיניסטרטיבית למתן עזרה להם. הם נחשבו כאזרחים שווי זכויות, ואין זה מחובת כל מוסד שהוא לספק להם דיור טוב מזה שיש להם. והיה פילנטרופיה, לא חובת הממשלה.

עיר של ימי הביניים: לתושבים אין שירות סניטרי ואין חשמל. אך גרוע מזה — אין בסחון לחייהם.

תזכורת: באפריל ניספו 17 איש בעגימי. המצפון זועזע — והטיפול נדחה ל"עונה" הבאה.

המלכודת: עם הגשמים הראשונים עזול "בית" זה להפוך לקבר דיריו.

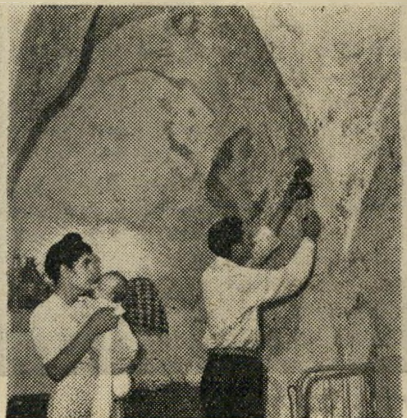

דיידי «השטח הגדול»

מגורש משחקים: ילדי "השטח" מבליים את ימיהם מסביב לתעלת הביוב. בקרבת המקום אין גן צבורי. על גן-ילדים איש לא שמע כאן.

מטבח ונוחיות... זה המונח המקובל במודעות. אולם כאשר מצרפים שני הזברים בחור קטן, אין לא מטבח ולא נוחיות.

תיקונים שלא יועילו, אך בכל זאת מניטים לתקן את הסדקים בקיר נגד לחות הגשמים.

בית-המלאכה בחצר. נסים אינו מתרחק מביתו — שמא יתמוטט בהעדרו.

«כאשר פנה למוסדות לא ידע לדבר יידיש ואף לא עברית, והוא נשלח ל"שטח", ודאגתו הראשונה היא לעצמו ולמשפחתו. וכל עוד לא עוזר לו איש, אין איש זכאי לדרוש ממנו עזרה, סיכם החנווני. "זוהי תורת הגיוגל של ישראל».

«ועכשיו רוצים להעביר אותנו למקום מרוכז אחד. מדוע אין מפזרים אותנו בכל חלקי הישוב, שנוכל לחיות יהוד עם שאר העדות בארץ? — שאל, וברוגו עצוב הוסיף: «נמאס לי לחיות בגיטו מורחז!»

בין 1000 דיידי "השטח הגדול" לא התגשם עקרון ה"קליטה הרוחנית", כי הרוח חלשה — כשהקירות סדוקים.

הסוכנות רצתה להפטר מעול החזקת אלפי האנשים הללו במחנות העולים. היא לא ראתה בהם אנשים חיים, אלא מיספרים בסטטיסטיקה. היא שלחה אותם לעיר-העתיקה, ותפקידה בפרשה נסתיים. אולם עולים אלה לא באו ארצה כדי למות תחת הריסות בתים. **פושעים וחיות-טרף.** וכך חיים נסים חיון ואלפים אחרים כמוהו, עסוקים בהבטחת לחם היומיומי ומצפים ליום בו יתמוטט משכנם. ורק לעתים רחוקות מספיקים הם להרהר בשאלות אחרות, רחבות יותר, קשות יותר מהפחד בפני המחר. «בשבילי זה כבר לא חשוב», מסביר בעל "חנות מכולת" במרתף. הוא מדבר בכבוד, כמי שטרם התרגלה לשונו לשפה חדשה, בניב ספרדי חזק. «הגיעה שעתנו למות. אם לא היום, מחר. ואם לא מחר, בעוד שנה. כבר ראינו את העולם וזקנו ולא נפסיד מאומה אם נמות. אבל מה ביחס לאלה?» הוא שואל בהצביעו לקבוצת ילדים בקצה הסמטה. שנים מהם התקוטטו וחבריהם עמדו סביבם במעגל וצוחו. הם עודדו את היריבים לסכם את דיבוריהם בפעולה. גילם -- בין שש ותשע שנים.

«כאן אפשר לגדל חיות-טרף, לא בני אדם», סיכם החנווני בנידונו ראש עצוב. «היום זה עדיין משחק אצלם, אך מחר ודאי תחפש אותם המשטרה כפושעים מועדים, ואז יאמרו: "הנה לכם, העולים החדשים האלה אינם יודעים לתקן את ילדיהם!"

ספנוולית במקום יידיש. «הרואה אתה את האיש הזה?» שאל, והצביע על גבר צעיר שישב כפתח אחד הבתים, והרתית תירס בדוד גדול. «לפני כמה חודשים עבד בסלילת כבי- שים, עד שנדרש באחד הימים להראות תעודת שיתרו מן הצבא. כמובן שלא היתה לו תעודה כזאת, והוא פוטר. נאמר לו כי עליו ללכת להתגייס. ומאז הוא יוצא מן "השטח" רק בלילות, למכור תירס. איש כמוהו לא ימלא את חובתו כאשר אין לו כל זכויות. כי מדוע ילך למות עבור הפקידים היושבים במשרדים ובשדרות רוטשילד?»

צעה משועממת

...ינאמו עורך-הדין י. אלמוני ודוקטור מ. פלמוני...
...העמים החפשיים בעולם כולו הגיעו לכלל מסקנה...
...אשר שיחררו את הארץ בדמם ופל-סו דרך ל...
מכוניות הרמקול מטרטרות קטעי-מש-פטים. עוברים ושבים, משועממים במקצת, מושכים בכתפיהם. מכיון שהמכוניות אינן נעצרות, אלא מוסיפות להתקדם תוך כדי צווחה, אין איש שומע את התחלת המש-פט ואת סופו — מתי ואיפה נואמים הדוק-טורים, לאינו מסקנה הגיעו העמים החפ-שיים בעולם (לבחור במפאי או בציונים הכלליים?) ומי שיחרר את אדמת המולדת בדמו (פלמ"ח של מפ"ם? אצ"ל של חרות? ההמונים העמלים של מפא"י? או האיכרים של היזמה החפשית הציונית הכללית?)

לקהל כל זה לא איכפת ביותר. כשהיה נדמה שתיערכנה בחירות לכנסת נדחקו העיריות לפניה. שם נשארו גם כשהחל "המשבר" הממשלתי. חושב האורח: ממי לא לא ישתנה שום דבר, לא כדאי להת-רגש. ואיש אינו מתרגש. אפילו התועמלנים עצמם צורחים מתוך שיגרה מפהקת. בש-כונות המקופחות נואמים פוליטיקאים לבור-שים היטב לפני קהל ספקני ("שבוע לפני הבחירות כולם מדברים יפה, אחרי הב-חירות לא רואים אותם 4 שנים...") במר-כזי הישוב הוותיק (גם בשכונות היקיקים על הר הכרמל, שם לוחש הרמקול גרמנית מנומסת) הגישה היא: נסיים את העסק ונתפטר ממנו.

בולטים ביותר האנשים שאינם יודעים עבור מי להצביע, כי התעמולה (הגרועה) של כל המפלגות אינה מושכת ביותר (פרט קטן: הכל מדברים כאילו היה ראש עיר רית תלאביב מחליט אם לפלוש לסין או להכריז מלחמה על ברית המועצות, ואילו על הענינים הקטנים שראש עירית תלאביב באמת מוסמך לטפל בהם, שותקים כולם שתיקה רבת-משמעות...).

אמשלה מס' 3

מסביב לבנין הכנסת הורגשה איריה מחושמלת. לבוצת ילדים גדולה, שערכה ציד על שני המועמדים החדשים לשרי הממ-שלה, על מנת להשלים את אלבום האוטו-גרפים, וסתם יהודים שלא זכו לקבל כרטיס-כניסה, שמו מצור על שערי הכניסה. "זה כמו בקולנוע", אמר אחד מהמון, לעומד על ידו: "העלילה ידועה, גם הסוף ברור, בכל זאת אתה מתרגש!"

במסדרונים שרי הממשלה התלחשו עם חבריהם למפלגה. בקולוארים ניתן ה"שפ-שוף" האחרון. נותרו רק 5 גרשמים לדוכן הנואמים וזמן ההצבעה התקרב.

ה"תותחים הכבדים" של סיעות הכנסת כבר פלטו את מטענם יום קודם. הנואמים לא הצטיינו בקניין-פה אלא ב"עקיצות" בק-צה הקהה של המחט.

"לאיזו סיעה הוא שייך?" ראשון מופיע על דוכן הנואמים נציג המפלגה החד-אישית — מר ילין-מור. מתוך דוחק בזמן הוא נאלץ בקצב "אלגרו" למנות את כל חטאי הממשלה בנוסח מפ"ם. מר גולד-ראט (פועלי אגודת ישראל) מתחיל בנאום שיגורתי ("רבותי, לא ההלכה היא העיקר אלא הביצוע...") והעתונאים הקבועים הכי-סת, היודעים על פה את נאומי עוזרים לו-כלחבר בכתה, שלא התכוון כראוי לשי-עור. מר ליבנה (מפא"י) מסדר את חשבו-נתינו עם מפ"ם בשורה של התקפות אישיות ("מר פראי הצדיק את שמו..."), ולא שכח להרביץ גם לתבתי הקואליציה. שהתפייסה ("זה פרו פורמה", קובעים מומחים) "הפוי רש הספרדי" מר אלישר וזה לרשות הדי-גור מתוך הסתייגות. יו"ר הכנסת מר שפירי נצק מודיע שעניינו טעון עוד בירור פרוי-צורלי ("לאיזו סיעה הוא שייך?") לאחר דין ודברים עם דוב יוסף הוא מתחיל בדר-שית ב"ברא-מזיו"ר" עם שר המשטרה מר-שיטרית: מי הוא כאמת ספרדי ולמי הר-שות לדבר בשמם? (האחרון עווב את או-לם הכנסת מתוך ריתחה). בן-יהוד (מפ"ם) מרביץ מנה לשר החוץ (שיעבוד קפיטליס-טי, איריה עויינת למדינה הנאורה, ברית המועצות). מופיע ד"ר רוזן, התעוררות (אולי יגלה טפח משיחות התיווך). אכזבה. הסברה קצרה על רקע נאומו.

לכמה ניגש בצעדים מהירים בך-גוריון. הוא מתייצב על הבמה כפרוה מתגרה, זורק את רעמתו המלבנה לאחור וממטיר על ריביו פסוקי תנ"ך, (בספסלי החרדים תנר-עה מודאגת, שמא יצטרכו לענות בציטטות של מרקס?).

בעוד רבע שעה. גם הנואמים האי-סופיים הגיעו לקיצם ועל סדר היום הר-עלתה ההצעה להביע אימון לממשלה הת-דשה. במזנון ניתן את אועקה. חברי הכנ-סת עוובים בחפזון את צלחות הדגה. המס-דרונים והמבואות לחזרי אולם הכנסת מת-מלאים עד אפס מקום. השרים תופסים את מקומותיהם. ע"י שולחן הממשלה רק שלר-שה נעדרו (גולדה מאירסון ואליעזר קפלן נמצאו באר"ב ומר שזר החליט לחזור

ציע מרוצים. ברגע האחרון רכש לעצמו גרי את אהדת אנשי ה"בינוס": הוא לא ויתר על הפיקוח על חברי הבנין. גולדה דרשה את הפיקוח לעצמה ואיימה בהתפס-רות. בך-גוריון ניסה להשפיע עליה בשיחות טלפוניות (ירושלים-ניו-יורק) והציע פיקוח משותף גולדה-גרי, בהכרעת עצמו. גרי סירב. הבינו אנשי מפא"י שמחקרב משבר תמור ("משבר אימון" מס' 2) והח-ליטו ברוב דעות בישיבה סגורה לדחות את האולטימטום של גולדה. "אל דאגה, היא לא תתפטר...". התנתם אחד הצירים. אך גולדה טרם אמרה את מילתה האחרונה וגם בחוגי המפלגה השתרר מצב-רוח לא נעים: מה יגיד "סולל-בוגה" על העברת אגף זה לידים בורגניות?

יעקב גרי(נג) ביציע הכנסת גולדה כעסה...

הצבעת האמון בממשלה החדשה... מה יגיד סולל-בוגה?

אזיר, בשר והתעמלות

לפני כמה שבועות הופיעה בעתונים הר-דעה, שבה מוסר ראש הטקס של הממשלה, ד"ר מיכאל סימון, כי הוא יעדר מעבודתו למשך כמה שבועות, מאחר שהוא יוצא לאימונים בצבא. צלם "העולם הזה", שנפשו חשקה מאד ב"סקופ" (כותרת: חייל בציר-לינדר או "גימוסים בצבא") התוודה אח"כ, כי הוא נכשל; הוא פשוט לא הצליח לגלות את מקום המצאו של שר הטקסים.

בינתיים נודע השבוע, כי כמה מבין חברי הכנסת התייצבו מרצונם הטוב בלשכת גיוס כדי למלא את החובה של שרות צב-אי. ד"ר סימון שימש איפוא דוגמה למופת, הגם שהוא עצמו, שלא כדוגמת חברי הכנסת במדינה, איננו חשפי להלכה מש-רות הצבא. לא ברור כמה מבין 120 חברי הכנסת הביעו את נכונותם ליהפך לכמה שבועות לחיילים, אך לפי סברה אחת עשו כן קרוב לעשרים איש.

השאלה עתה היא לאילו יחידות יישלחו האנשים הללו בזמן שרותם? אם יעשה

הדבר על פי המקצועות "הפרטיים", הרי שאפשר וחברי הכנסת יזכרו עתה מהיש בעבודה פרודוקטיבית (פחות או יותר) אשר בה עסקו בטרם הפכו לנציגי העם במשורת חדשית. הדעה המקובלת היא, כי הדבר עלול להביא תועלת רבה לחברי הפרלמנט שלנו בשל האזיר הצח וההליכה ברגל, שהיא בריאה לאדם, (בפרט לאלה שאינם מרבים לטייל ברגל). על אזרחים פשוטים ידוע כיום, כי הם חוזרים מהאימונים כאילו ישבו אצל "בודנהיימר" (בשר טרי). ייתכן איפוא, כי בשובם מהאימונים בצבא יקדמו את חברי הכנסת ידידיהם ונשותיהם במלות מחמאה: "איזה קומה זקופה קי-בלת!"

סטאלין! סטאלין!

בפעם הראשונה מאז בא לישראל כנציגה הרשמי של ברית המועצות, השמע פאול איואנוביץ' ירשוב בפני קהל ועדה דברים, שחרגו ממסגרת נאומיו הרגילים (הישגי הקולחויים, המשק הסובייטי ומהפכת אוק-טובר). היה זה בשבוע שעבר בתלאביב, כאשר הליגה לקשרי ידידות עם ברית המועצות ערכה "עצרת עם" במלואת 33 שנים למהפכת אוקטובר (בגלל זה ויתרה מפ"ם בשבת היא על מסע הבחירות שלה).

מה שאירע באולם "בית העם" בתל-אביב אחרי נאומו של משה סנה אפשר לננות כתגובה ספונטנית בהחלט, אלא ש-מהות התופעה הזאת נראתה מורה במקצת בעיני רבים מבין הקהל. מאות רבות של אנשים קמו על רגליהם והחלו צועקים בכל כוחותיהם: "סטאלין! סטאלין!". הם לא אמרו, הם לא הוסיפו מלה, אף לא את המלה "יחי", והסתפקו במלת הקסם האחת הזאת, האומרת כנראה הרבה מאד למאות מיליונים אנשים בעולם. ירשוב עצמו אף הוא קם על רגליו (איזה פלא!) וכך עשו (גם כן לא פלא) המיופה כוח של רומניה, מר דוידוביצי, הקונסול הפולני מר מרק תה והמיופה כוח של צ'כוסלובקיה מר ברטושק. יתכן כי הללו מלמלו בשפתיהם את שש אותיות פולחן אלה. מכל מקום הם מחאו כפיים.

"המסמר". אבל מאורע יותר חשוב היה נאומו של ירשוב. אמנם גם הפעם דיבר הנציג הסובייטי על קולחויים והישגי המשק של האדם הרוסי, אך הוא הוסיף ואמר, כי מטרתה היחידה של מולדתו היא השלום בעולם. וזה לא מעט. הזוכרים את הופעתו הראשונה של פאול איבנוביץ' ירשוב בתל אביב לפני שנתיים (במלאת 31 שנה למהפכת אוקטובר) יעידו, כי הוא אמר הפעם הרבה... או לפני שנתיים, באולם המקושט של "הבימה", באו המונים וחילו מתוך צפיה רבה לדברו. נאמו לפניו רבים, בניניהם שר החינוך לשעבר ונציגה של ישראל ברוסיה כיום; העלו על גס את רוסיה, את הידידות של ישראל לרוסיה, את תפקידי הליגה לידידות וכו'. וכאשר ל-בסוף נטל ירשוב את רשות הדיבור (המס-פר האחרון של הרפרטואר באותו ערב והכל קיוו כי כאן "המסמר") קם הקהל על רגליו והרע לכבודו. ואו הוציא ירשוב מכיסו פתק נייר והקריא ממנו כמה משפ-טים על... הישגי הקולחויים והמשק של האדם הרוסי... אכן, הפעם, השנה, היה זה כמעט "אני מאמין" פוליטי. ולמעשה צדק ירשוב. למה לחזור על דבריהם של האח-רים, שקדמו לו (חוץ, שרה) ואשר כבר דיברו על ישראל והקולחויים שלה ועל "השלום בעולם, שיכון רק כדי לננוע רגשי מהפכת אוקטובר יתנופף עליו מקצה עד קצהו..."?

מקי אומרת, בת'אבון!

שומאל מיקוניס, המהנדס בעל המצח הגבוה, בנו של חסיד שהיה למוכיר מק"י, חזר מהבראתו ברומניה והביא עמו לא רק כוחות גופניים מתחדשים, אלא גם אוצר של גילויים מעניינים על הנעשה מאחורי מסך הברזל. מסתבר מדבריו שה-מסך הורד למעשה רק כדי לננוע רגשי קנאה בלב ההמונים המתענים במשטר של צנע קפיטליסטי.

בחיפה, למשל, הביע מיקוניס את דעו-תיו בצורת מחזה סוציאליסטי — קוליגרי ב"צ מערכות:

מערכה ראשונה: מנופוליציה, קוקה-קולה, קפוסה ופיאות, ג'וז, טרומפאצ'יסון,

ים המלח הכבול. מפ"ם-פרנקו, טבנקין, בריוני מפ"ם, מק ארתור - ואדי ניסנס.

הפסקה: מי באולם? 90% חברי מק"י מחיפה, 7% פעילי מק"י "תגבורת" - מת"א, 3% מפ"ם, סקרנים, - מפא"י ו...דתיים. (שמע, אל תעשן בשבת!)

מערכה שניה: הדמוקרטיה העממית, הו-צ'י-מין (מי זה? שואל אחד משמאל) החבר הדגול יוסף ויסרינובוביץ סטאלין (מחיות) כפיים בתרונת) אנה פאוקר, עצומת השלום, מאו צ'ונג, תכנית החוץ. מש. הליר מינץ (מי זה? שואל מישהו מימיני?) כל הדרכים מובילות לקומוניזם - - - שלושת רבעי הכסאות ריקים. הכלבים קוראים עתונים ומפצחים גרעינים. נוער מק"י מקיים את ההוראות - ומותא כפ'...

מערכה שלישית: מה אתם אוכלים? מאומה. הצץ אתם גורסים. ברומניה, בפולין ובצ'כוסלובקיה אוכלים לחמניות לבנות עם נקניקיות, צלי עגל, בורשט, בשר בקר, - והכל בעשרה זלוטו! הכל מלקקים שפי תותיהם. "העריקים" שברחו צובאים על

כרוזי מק"י בחיפה, צלי, נקניק וגם בורשט.

הדלתות. מה? מק"י תחלק בשר באם תנצח בכחירות?

בינתיים מעוררת מק"י את התיאבון בתריסר שפות, ובעיקר בשתי השפות הפותחות לפניה קרקע-תבולין המצפה לגי אולה! ערבית ויידיש.

חסרות נשים!

"איך הם לא מפחדים מהקדוש ברוך הוא, בחורים ובחורות עושים חיים בלי להתחתן?" - התלוננה בחורה תימניה.

דאגה חדשה נוספה לפקיד הסוכנות: חוסר נשים מעדות המזרח בקיבוצים. רובן של העולות מעיראק, מצרים, תימן, לוב, צפון אפריקה. וכו' - מעדיף לגור בערים ובמושבים. בעיר עובדות הן כעוזרות בבי-תים ומשרדים במשכורת נמוכה מאוד. משרתת תימניה בבית מלון משתכרת חצי לירה ליום. עוזרות בית עובדות לפי התעריף של 30 ג' לשעה.

עובדה זו של חוסר נשים מעדות המזרח מעכבת את התפתחות הקיבוצים, ומומחי הממשלה מקמטים את מצחם על בעיה זו. אחוז הנשים בין עולי המזרח במחצית הראשונה של 1950 היה 51.7% בעולי לוב, 58.2% בעולי תימן, 51.8% בעולי סוריה והלבנון.

הואיל ובקיבוצים חדשים דרושות גם נשים, הואיל והזרוע העולות לא מרשים לבנותיהם להצטרף לצורת חיים חפשיה - הרי שהבעיה היא רצינית למדי.

יוסילה, אתה מלשינילה.

הקריאה הפטריוטית לילדים, שיעזרו לעקור מן השורש את השוק השחור נשאה פרי, קשה לדעת בדיוק באיזו מדה הביאו ידועותיהם של הילדים למאסר אנשים ולגילוי מקורות השוק השחור, אך ידוע כיום על חדרה שחורה לבתים רבים של "אורחים שלוחים" שלא ידעו על כה את טעם הפחד בפני השלטון, הורים רבים החלו בזמן האחר

רון לדבר ביניהם בשפה לועזית כאשר ליד השלתן נמצאים הילדים.

מעשה בנקים היה לא רק כשר לפי הד הבתים. הנקניק היה לא רק כשר לפי תנאי הגוש הדתי, אך גם מבחינתם של היום, יוסף מאתמול ולוביאניק-גרי של היום, הוא פשוט נשלח כחוק וכדין בדואר למש-פה ישראלית מאת קרוביהם בתוך לארץ. ואולם יוסילה הקטן שם עליו עין. הנקניק נעם לו מאוד, אך הוא החליט כי משהו כאן אינו כשורה, מאחר שיש צנע בארץ וליתר הילדים אין נקניק. וההורים שנתנו לילד נקניק לבית הספר קללו את עצמם עוד באותו יום, כאשר ילדם הופיע בבית ואמר בתוקף: "אמא, מניין לך הנקניק הזה? בבית הספר עזרתי הדבר חשדות בין חברי הפקחים (מחוסרי הנקניק) והם הציגו שאלות והוציאו במקום את הדיבה על יוסילה.

תקירתו של הקטן לא העלתה תוצאה שתספק אותו. נאמר לו כי זה לא מהשוק השחור, וכי אין זה נגד הממשלה. אך הילד לא האמין. זה לא נתקבל על דעתו. לו אפשר היה כך לסדר נקניק מחוץ לארץ, הרי היו כולם מסתדרים באותה צורה, החליט. הוא פתח בלחץ חמור. קיצור המ"עשה: ההורים סילקו את הנקניק מהבית. ייתכן מאד שאותה שנה צדקה, באמרה: "הענין הוא בזה שבגלל הנקניק החף מפשע יכולים עוד לגלות את הביצים במקרה". אך אותו יום הגריש יוסילה הקטן כמנצח. ולמחרת הלך לבית הספר - בלי נקניק...

2 ספינות בים הצפוני

בספטמבר 1939, ימים מעטים אחרי פלישת הנאצים לפולין, הגיע לחופי ברי-טניה צי קטן של 6 ספינות דייג, כשבא-ר-שו ספינות-הדייג הפולניות "צווי" גיבורת-כרטידוקומטרי מפורסם. מן האניה ירד לחוף יהודי בן 49, גבה מצח ושמןמן, ש הציג את עצמו לשלטונות הנמל: פאול שטוקהמר, מומחה לארגון מפעלי דייג, מראשי צי הדייג הפולני בגדיניה.

במשך כמה שנים ישב שטוקהמר בח' בוק יום. הצי הבריטי הפקיע את ספינותיו והפכו לשולות-מוקשים. ארבע מהן נספו במערכה. אולם משנסתיימה המלחמה והחזרו לו שתי הספינות ששרדו הקים את מפעלו מחדש. כעבור שנתיים שוב נמנה עם מארגני-הדייג הגדולים.

ממשלת מיקוליצ'יק, שחזרה לזמן מה לפולין, הזמינה את האיש, הטילה עליו השבת המפעל בגדיניה, העניקה לו מדליה של זהב. אולם שטוקהמר כבר נשא את עיניו לחופים אחרים. בסוף 1949 ביקר בארץ, חקר, בדק, המריק, הוצאה: "עזרא, חברה לדייג במים עמוקים בע"מ". מומחית לבישול ומסעיצלב. בעוד שרבים חלמו על הדייג באילת (שם

אין מוצא למים חפשיים) ובים התיכון (אחד הימים העניים בדגה בעולם) הפתיע שטוקהמר ברעיון פשוט: כל העמים דגים בים הצפוני, ידועו גם הישראלים.

מאז עברו חדשים אחדים, כיום מתנוסס הדגל הישראלי על שתי ספינות הפועלות בים הצפוני, מבלי שמישהו בארץ ישים לב לכך: "שולמית" (על שם אחת מבנות משפחת שטוקהמר), 700 טון ו-800 כחות סוס, ו"ציפורה" (על שם ציפורה דנין ש-קיבלה על עצמה לארגן מסעיצלב כדי ל-חבב את הדגים על עקרת הבית הישראלית), 700 טון, 1000 כחות סוס. לכל אחת משתי הספינות צוות של 26 איש, מהם 18 בל-גים והולנדים (כולל את רב החובל) ו-8 ישראלים שהוטסו לבסיס הדייג (קודם ב-בלגיה, עתה בסקוטלנד).

איסלנד ומארוקו. שתי הספינות הן "טראולרס", הפועלות באמצעות מכ-מורות, מעין שקים עצומים (בניגוד ל-דריפרס) המשמשות ברשתות-עמידה אשר הדגים נתפסים בין עיניהן. המטרה העיקרית: המליחים (הרינגס) השרוצים בים הצפוני בחדשים יולי-אוקטובר. על אף חקירות מדעיות ונסיון של מאות בש-נים טרם נקבעה כל חוקיות לתנוותיהם, אך משנמצאים בכל עונה מרכזי ריכוזם אפשר לדוג כמויות כמעט בלתי מוגבלות ("יש מקומות שמרוב דגים אין רואים את היים...") בתום עונת המליחים אפשר לדוג דגים אחרים במימי איסלנד ומארוקו.

השנה אחרו הספינות בעונה, והחברה תצטרך לקנות חלק מן הכמות שהבטיחה להביאה עד סוף השנה. אולם בשנה הבאה תיכנס, כנראה, לשרות ספינה שלישית, ו-או יוכלו למלא את המיכסה של 3000 טון (מתוך 20,000 טון, כלל יבוא הדגים ב-שנה). התכנון: 70% מן ההוצאות יוצאו בכסף ישראלי, רק 30% בדביוזים.

האיש מאחורי המוצב

לפני עשרים שנה חי בפרו זמר רוסי צעיר, אחד מהמהגרים שיצאו את רוסיה לאחר המהפכה כדי לא לשוב אליה עוד. שם האיש היה ויקטור ניקאדינוביץ סחי רוף.

אותה שנה בא לבירת צרפת סרגיי קוסביצקי כדי לנצח על סידרת קונצרט. הלך הרוסי אל המנצח, הציג את עצמו ברוסית ושר לפניו, שמע אותו קוסביצקי ואמר: "בוא אתי לאמריקה". אבל כיצד אסע ומה אעשה שם? שאל סחי רוף. "אין דבר", השיב קוסביצקי, "תגור אצלי, לא יחסר בביתי מקום בשביל עוד רוסי אחד". ומאז ועד היום לא עזב סחי רוף את המנצח, והוא משמש לו מוזכר ועוזר, יועץ ונהג, מטפל ודואג, ולפעמים אפילו סבתו. ובתפ-קיד זה גם ביקר יחד עם קוסביצקי, בארץ.

אין קוסביצקי "זו ממ קומו" בלי ויקטור שלו ובמשך עשרים השנים האחר רונות עוד לא הופיע קו-סביצקי על דוכן המנצחים מבלי שסחי רוף יתן את "אי-שורו" ביחס לפראק וביחס "לתכנית" שלאחר הקונצרט. כל אמריקה המוסיקאלית, כל העולם מכיר את סרגיי קוסביצקי, המנצח הדגול, אך רק מועטים יודעים על האיש ומקורבים, יודעים על האיש שחי במחיצתו שהוא כעין צלו של המוסיקאי. ויש אומרים, כי אין עוד אדם עלי אדמות המכיר כל כך את המנצח ואין מבקר מר-סיקלי שהבין את אמנותו כמו סחי רוף.

לשני הסרגייים. יעצו לסחי רוף לחבר ספר על המנצח. נצח. ואמנם, כפי שגילה לסופר "העולם הזה", מזה עשר שנים מכין סחי רוף דפים על גבי דפים, ובבוא היום אפרסם ספר על דמו-תו של המנצח. סחי רוף מחייך, חושב רגע ואומר: "רק אחת אוכל לגלות - האדם הזה חי אך ורק בש-ביל האמנות". והוא הוסיף: "פרק נהדר הוא - הידי-דות וההבנה בין שני הסר-גייים" - סרגיי רחמינינוף

וס. קוסביצקי, אני מקוה לכתוב גם על זה". **הצאר דויד**, על הזמרה ויתר "צלו של קוסביצקי" מוזמן אך במרוצת השנים, עלה לעומת זה בלצורן בביטוי רג-שותיו בשירה. ובכל נסיעותיו עם המנצח, באיטליה, בצרפת, באנגליה או בארץ צות אמריקה, בין שזה בשעה שהמנצח מנהל חזרה עם תזמורת ובין שזה על שפת אגם כשהוא דג דגים - עולים

ויקטור ניקאדינוביץ סחי רוף, יועץ, נהג וגם סבתו.

הרעיונות הפיסיים במוחו של סחי רוף והוא מעלה שירים בזה אחר זה על הניר (כמובן - ברוסית), וקיים "הסכס גני-טלמני" בין המנצח הישיש וידידו הנאמן: סחי רוף, "חייב" להקריא לקוסביצקי את כל השירים וכפי שמעידים ידידי הבית נהנה המוסיקאי מאד מהם.

שירו האחרון: "במדדון הר ציון אני ניגש לקבר הצארים הישראלים / לקול הצוצרות יריחתי בביתי על האבנים הק' דושות / הצאר דויד בקברו / עצם עפי-עפיו..."

ההובי העיקרי של סחי רוף הוא, כאמור, הדייג. אולם אשתקד, כאשר בא לארץ עם המנצח, לא נתנו לו רשיון ממחלקת הדייג והחכה המשוכללת שלו עמדה בפי-נה ללא תעסוקה במשך כל העונה המור-סיקלית בתל-אביב... סחי רוף זכר את הדבר באמריקה, וכאשר נודמן שם בבית קוסי-ביצקי מר אליעזר פרי, סגן ראש עיריית תל אביב, היחה שאלתו הראשונה של סחי רוף: "אין לך עזר לך להשגת רשיון כזה. ופרי הבטיח - וגם קיים. ועל כן - בשעה שהמנצח עסק בתכניות והכנות לסיוור התזמורת הישראלית באמריקה, היו רואים את סחי רוף על שפת הירקון או בנמל תל-אביב כשהוא מביט על פני המים, החכה בידו, והוא שקוע בדממה..."

ארצנו זו

ניצחנו את התורכים בכדור רגל. משמע ניצח הפילה את הדג התורכי. (הד' דור) - - - עולה חדשה נכנסה למס' עדה בטבריה ושאלה למחיר העונה. 27 - ענו לה. לא הססה, הוציאה את ארנקה והחלה מונה 27 גרוש (הארץ) - - - ברית מילה מרובעת בבית התנוקות של וויצ'י בראש העין (הבוקר) - - - עולה שאינו קורא עברית, עבר בימי ה-משבר הממשלתי לפני תמונותיהם של הממשלה הפושעים שברחו, במודעת המשטרה, ואמר: אהה - יש לנו כבר ממשלה חדשה (חרות) - - - אחר התמונות של פ. לוביאניק לשר החק-לאות, שאלו האלוף משה דין: כיצד יש לקרוא אותן כעת? - פינחס. (הדור) - - - אור ליום 26.10.50 ברח החולה סיבו וייס, בן 30, מן המוסד לחולי רוח, מרפא, בגבעת שאול; גובה 172 ס"מ, גוף רזה, פנים כהים מוארכים, שערות ועינים שחורות, לובש מכנסים אפורים כהים ואפורה כחולה עם כתורים לבנים, נועל נעלי טניס לבנות, מדבר הונגריה, וקצת עברית. אינו שומע טוב, שרשרת על אחת מרגליו, אינו מוכן (יומן המשטרה) - - - לוב יוסף - רמקול, לאחרים - בתי סוהר (חרות)

הפרייז בעיני

הבמאי מאיץ, הקהל ממתין - אהרונז - ישנה מין הרגשה מ

הגיעה השעה הגדולה. צלצול ראשון ושני כבר הושמעו ורוב הקהל יושב במקומו. פה ושם בפרוודור או ליד המזנון שוהות עוד קבוצות קטנות של אנשים בעלי עצבי ברזל או בטחון עצמי מופרז, כאלו רוצים הם להראות כי אינם עבדי הפעמון. הם יכנסו לאולם ברגע האחרון לפני עליית המסך, כאשר הקהל מתוח בצפייה למראה ראשון של עולם הקסמים -- הבמה.

ואילו מעבר למסך, מצדו השני של הקיר המפריד בין הצופים והמצופה -- ערבוביה היסטורית. שחקנית בשמלת משי מהודרת ושכבת איפור עבה, המשוהה לה צורה של כובה סוריאליסטית, עומדת מול הראי הגדול של חדר ההלבשה ובוהנת את עצמה זו הפעם העשירית. כיצד תיראה מן האולם? ולחיה -- האדומות הן מצבע או שמא מסמיקה היא?

גיבן מתקרב, מתנדנד על רגליו ומפתל את זקן התיש המורדק על סנטרו. עינו היתה הבוקה לחור קטן במחיצה הצרה המסתירה את צדי הבמה, ודרכה הציץ לעבר האולם. "אוי חברייה", הוא מכריז בקול ספק מבוהל ספק שמח, "האולם מלא לגמרי!"

הבמאי ממסר הוראות בלי הרף, הצייר עובר ומשנה את מקום התפאורות על הבמה, פועל במה חוזר ומסדר על שולחן קטן את הדברים הנחוצים להצגה -- סלסון שאינו מצלצל, גלובוס בערבית, צנזן מגבס ושאר דברים מוזרים ומשונים. ראש מציץ מבעד לדלת ועוד טרם הספיק איש להבחין בקיומו, נעלם שוב בהפליטו את ההוראה: "תן צלצול שלישי!"

צלצול אחרון. צלצול הפעמון המהודד בכל הבנין מחשמל את השחקנים ואנשי הבמה המתוחים. לרגע משתלט מין פחד היסטורי, כאלו עומדים אנשים אלה להופיע בפני קהל רבבות מבלי שידעו מה עליהם לאמור ולעשות. נדמה כאילו היו מבקשים לשתרר ממבחן זה, אילו היה הגיון בדבר. חנה אהרונז -- המבטאת את מלותיה כאילו רצתה להדגיש, כי עברית איננה רק שפת הבמה שלה -- ולבושה שמלה "תימנית", משגנת 'בקול נמוך את שיריה. "איזו בחורה!" מתפעל אחד

נצפית. מנהל הלהקה, משה ולין, מציץ מבעד לחור קטן אל עבר האולם המתמלא והולך. הערב הצגת-הבכורה של המחזה החדש -- איזה מין קהל יושב באולם? איך "ידפקו" העיניים?

נותרו רק שעות פריש וחנה שטוקפדר

האם הכל כבר בסדר? המנהל (מימין) הפז' מונאי אורלנד והבמאי בוחנים את התכנית.

כל רגע חשוב. הצייר הראשי ממריץ את פועלי הבמה בסידורים האחרונים.

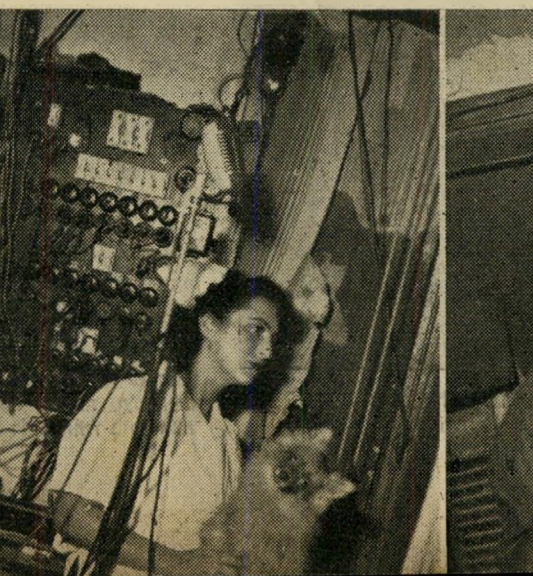
יש להזדרז. עוד מעט יצטופף הקהל במדר' גות. הצייר משלים בקדחת את התפאורה.

הרגע הגדול. המחזאית והפרחים

חרדה מעוצבנת. חנה עוקבת אחרי מישהק חברה במתיחות. גם הכלבלב משתתף במחזה.

כל דקה נראית כנצח. וסיגריה מרגיעה את העצבים בין הופעה להופעה.

המסך עולה. והבמאי דוידוב ורעיה גולדין מתוחכים: יצליח או לא יצליח?

עיי רה"ם

שחקנים

שחקנית — מרים פריש וחנה כלהילים היוצאים לפעולה...

הנוכחים. "ממש נולדה בשביל הבמה. לא מתעצבנת, לא מתרגשת. מוכנה להתלוצץ עד עלות המסך ממש..."

"כשהמסך עולה זה כבר בסדר", מפסיקה אותו מרים אורית, "רק ההמתנה המתוחה מעצבנת אותי. אפילו שחקן הנמצא כבר עשרים שנה במקצוע, אינו יכול להיות שקט לפני עלות המסך להצגת בכורה. ואם ישנם כאלה, אל תאמין להם. זוהי רק העמדת פנים".

פתאים משתלש שקט מזור. שקט בו הולמים הלבבות בקצב שגעוני וחורקים העצבים המרוטים — המסך עולה. התזמורת מנגנת, השחקנים מצטרפים והצופים מאחרי הקלעים נאנחים אנהת הקלה — המחזה התחיל.

שיר רודף שיר, שחקן יורד ובמקומו עולה אחר, הקהל מתחמם, צוחק, מוחא כפיים. עתה חזרה האוירה מאחרי הקלעים למצב גורמלי. השחקן הראשי מוציא מן הארון כריכים ותה חם שהביא עמו מן הבית, מזמין את חבריו להשתתף בסעודה, מציץ אל עבר הנעשה "שם בחוץ", וכשמגיע תורו לחזור אל הבמה הוא מקנח את שפמו בזהירות, לבל יתפורר בידו, וטופח על שכם שחקן-גית שגמרה את תפקידה.

עתה פנה לגמרי המתחות ובמקומה משתלשט אוירה של אדישות. משוחחים ומתלוצצים. מדי פעם לוחש הבמאי בועם: "שקט שם, אתם מפריעים לשחקנים". ואז משתק הכל מאחרי הקלעים ושוב נזכרים כי מתפתח עתה מחזה על הבמה וכי קהל יושב באולם. שוב משתלשט אותה אוירה של צפיה, אולם רק לרגעים מעטים. הדברים נכנסו לקצב איתן. השחקנים ועובדי הבמה עובדים כברגים במכוונה משומנת. ההצגה מתקרבת לקיצה, השחקנים מקפידים עתה יותר על הופעתם, על הבגדים בהם יצטרכו לחות קידות לפני הורדת-המסך הסופית. מחיאת כפיים אחרונה, המסך מורד, מורם ושוב מורד. הפעם גם עולים המנהלי, הבמאי, הצייר, הקומפוזיטור, הפזמונאי — כל מי שנטל חלק בהכנת ההצגה — וזרי פרחים בידיהם. מחלקים את הזרים, הקהל מוחה כף, מורידים את המסך, ושוב מעלים אותו. לבסוף הוא נשאר מורד. השחקנים מחייכים חיוך עייף, ורצים לחדרי ההלבשה. הפרמיירה הצליחה.

צפיה

הקהל המיוחד להצגת-בכורה מצטופף לפני הדלת — מצביה-רוח הוא חגיגי, כמו בכל הצגת בכורה. שם המחזה: "תשבץ", מגרה, אך אינו מגלה מאומה על תוכנו. נמתין ונראה.

אין זמן לכובז. אומרים שלגבריו דרוש פחות זמן להתלבש. לא על הבמה.

יותר מהר ו גיטה לוקה משחקת תפקיד של בחור. וזה דורש שעות של הכנה.

עוד מעט היא תתחיה. האיפור דורש זמן. האם יספיקו לפני עלות המסך?

חנה אהרוני, מרים חוזרות על הפזמונים.

האפי אנר ב"דולפין-באר". חלהקה מסיימת את ליל המתיחות סביב שולחן ערוך.

הרגע בו מותר הכל: הפרמיירה היתה בסדר! המנהל אינו יכול לרסן את התלהבותו.

הוא חוזר להיות גבר. על הבמה שייק גרונבסקי תפקיד ספרדיה זמתי-מג.

זה נסתיים. עתה באות השחקנים אהבים את זה.

הטרגדיה ברחוב הרצל

הדרמה הנפשית העמוקה, זו שהביאה את ד"ר חיים ואקס, הרוקח מנתניה, לרצח שותפו בשלהי יוני השנה, התגלתה לאור בשעה שעמד הנאשם לדין בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, "אינני מודה ברצח ב- כונה תחילה" אמר איש המדע, אך הוא הודה בהריגה (עונש מקסימלי - מאסר עולם) בשעה שהתביעה שינתה את הס' עיף. הואיל והנאשם הודה, ביקש ביה"ד להוציא את גור הדין מיד, אך מסיבות טכניות נדחה המשפט. בשעה שמונה בבוקר ב-13 ביוני נש- מעו יריות ברחוב הרצל בנתניה. הקהל

עשה זאת בצורה מעשית למדי. בזה אחר זה הוזמן לדוכן העדים אנשים, רובם אנשי השכלה, ביניהם שלושה רופאים, שקבעו כי הנאשם סובל מהפרעות פסיכיות, כי אמו היתה חולת עצבים וכי בשנתיים האחרונות נמצא הנאשם בטיפול אצל רופאים פנימיים ורופאי עצבים.

ד"ר א. דולנסקי, עולה חדש, שבא לארץ לפני כמה שבועות וקרא בעתון על הטר- גדיה בנתניה, התקשר מיד עם מר הניגמן. הנאשם הוא חברו מימי נעוריו. הוא סיפר לבית הדין, כי כבר בנעוריו היה מגלה הנאשם נטייה להתרגשות יתרה. רופא אחד,

הנאשם ד"ר ואקס ואשתו במקום התאבדות, הריגה.

אין כוון בית המרקחת "תרופה" ובמקום נכצא מוטל אדם פצוע קשה. היה זה שר- תפו של ד"ר ואקס, פסח גולובוביץ, שמת כעבור כמה דקות. ד"ר ואקס מטר את עצמו למשטרה. "הרגתיו משום שהוא העי- ביר אותי על דעתי", התפרץ - "הא- דם הזה הרס את חיי..."

ד"ר ואקס בן 42, בעל פנים אצילים ושער המתחיל להעלות שיבה, היה ידוע בקרב הרופאים והרוקחים כאיש נוח לב- ריות, משכיל, פעיל במקצועו. מזה שני היים היו בין שני השותפים חיכוכים ב- עניני עסקים. כפי שגילה אחר כך הנאשם לחוקרים היו רבים ביניהם תכופות וקרה, לדבריו, שהנרצח היה מתקופה.

במרוצת הזמן הפכו חיכוכים אלה בין שני השותפים לכעין פסיכונה אצל הנא- שם. בשני הלילות לפני הרצח לא עצם עין. רק לאחר מעצרו נתגלה פרט: לפני צאתו את הבית באותו בוקר השאיר ד"ר ואקס אצל אחת השכנות מכתב לאשתו, ובו הוא מודיע, כי הוא עומד לשים קץ לחייו. הצרות ועגמת הנפש הם אשר הבי- אוהו לידי כך ואין גבול לדכאונו, כתב לאשתו.

זריקות והדוניציות. ממש "בש- עת האפס" של המשפט, לאחר שביה"ד מצא אותו חייב בדין, נטל לידו עי"ד יעקב הניגמן, סניגורו הנמשכיל ובעל הטמפרמנט הכבוש של ד"ר ואקס, את ההגנה. והוא

התחילו לקלוע למטרה

הרעיון החל מנוצץ בתחילת הקיץ. הוא נולד במתותהם של שלושה תושבים בראשון-לציון: משה אברמוביץ, אליהו ברניצקי ופסח קובל. האחרון - חבר המו- כירות של ההגנה הארצית של ארגון חב- רי ההגנה בישראל (קשה לעכל את שמור- תיהם הארוכים של הארגונים בארץ...)

התחיל להפוך את "הציונות" וההספה העיונית על פיתוח ספורט הקליעה למשהו ממשי בצורת מסחה "גמרו" ומועדון קל- יעה.

הציר ראשון-לציון חסרה מתקנים ספור- טיביים ומתקנאות במקומות צעירים ממנה אשר רכשו להם מוניטין במפעלי-נחשון. שטח אדמה במקום מרכזי, בצירוף 4000- 5000 לירות וידי האמן של אברמוביץ פתרו את בעיית המטוחים בארץ. הראשון הוקם בראשון-לציון ונחנך בשבוע החולף.

קרקור תרנגולות ויריות רובים. השולט במטוח גמרו הוא... הירוק. הרקע מורכב מעצי אקליפטוסים המצלים במקצת על שטח המטוח (אורך של 50 מטר ורוחב של 20 מטר) והמצב הגיאוגרפי - לב ראשון-לציון. אם כי "ראשון" היא כבר עיר בכל הרי כחצר שניה מחזיקים תושביה לוליתרנגולות (בתל-אביב המצב הוא דומה, אך הלולים מיועדים לתינוקות שאין להם די גנים) וקרקור העוף מתמוג יפה עם יריות המתאמנים ברובה זעיר. ההווי הכפרי והצבע הירוק המריצע והמשי- קיט נותנים ליורה הרגשה נעימה. מאחר שהמקום מיועד לשמש את צרכיהם של כל תושבי הארץ (בינתיים...), הרי מגרש חניה גדול הוצב בצד המטוח ומונן לרעבים לאוכל ושבעים מיריות...

תפקידו של לוח אחר. בניית המקום נערכה תוך ניצול מקסימלי של השטח. יש מקום לעשרה יורים (ויש גם יורות) ברובה-זעיר ו-6 ברובה-אוויר. מספר הכלים עדיין מצער (24 אקדחים ורובים) אך מח- כים עד "שירחיב". בינתיים משמש לוח עץ אחד לשלוש מטרות. כידוע יש שלושה מצבי יריה: עמידה, כריעה ושכיבה. כדי להיות במצב הראשון עומד היורה בחפירה שנחפרה במיוחד ושם את הלוח בצד. על מנת לעבור למצב הכריעה מציב היורה את לוחה'עץ קצת מעל פני החפירה והוא כורע. מצב השכיבה נעשה ע"י השענת הלוח מעל פני החפירה. לוח אחד ושלושה תפקידים נתונים לו.

"לדמד בני יהודה קשת". הסיסמה הנצחית ל"לוחציה'הדק" תלויה בפתח המט- וח המקושט בדגלי הלאום. רחוב מוהליבר הוא הראשון בשורת הרחובות שארגון חברי ההגנה הציב לעצמו להקים שם מי- חמים ומועדוני קליעה: רמת-גן, רחובות, ירושלים, חיפה וחדרה; גושים (עין-חרוד, עמק-יזרעאל), והרשימה עדיין ארוכה. האי- דם הבא למטוחים מקבל תניכה והדרכה ונמצא בסיקות. דרישות ארגון חברי ההגנה רבות: הקלות של הרשויות המקומיות והאיוזרות, הקצבות מגרשים למטוחים.

כל יריה ב-15 פרוטה. הקליעה למטרה הוא ספורט חשוב מבחינה בטחור- נית למדינה. זאת נאמר כבר מפי אישים צבוריים על כמות שונות. אך כנראה שה- מרחק בין גאום מנוסח יפה ומשכנע עד להקלות ממשיות בקליעה - רב ביותר. עם כל החשיבות לספורט זה משלם כל יורה מס'מכס ומס מתורות (על הכדור שהוא יורה בו!) ברור שמסים אלה מייק- רים את ענף הקליעה למטרה והספורט

שהיה צריך להיות אימוני והמוני ייפך לספורט יקר ובלתי-נפוץ. אך כל הבקשות, בצירוף ההמלצות של מוסדות צבוריים, מוכרים נדחו וכל הבטחה לא הושגה. הסיוע ניתן במלים יפות אך לא בויתור כלשהו...

יריה קבוצתית. ארגון תחרויות בקנה מדה גדול אפשרי בכמה דרכים. הכ- רות תחרות ארצית תקבץ והאסוף את אותם "המשוגעים" לקליעה למטרה ונמצא שנו- ארגו באותו התחום. המארגנים חייבים לתת דעתם להפגשת ארגונים שונים כגון המש- טרה, הצבא, חברי ארגון ההגנה, הקלעים בחיפה או "מכבי" וה"הפעל".

מונא אלכם וצ'כ עד הגובה. המ- יון הסופי בבודדים למרחק של 50 מטר גלה את יכולתם של סוג א' (220-330 נק- דות). הגיעו 2 אנשים: סרן שמואל לובין (מונא הגבוה, בן-חדרה, בעל השפם הסמך והמפוסח) שאסף 251 נקודות. לאחריו בא אלכס אלירן (מחולון שדרגתו בצבא - רביסרן) שצבר 230 נקודות. בסוג ב' נטל את הבכורה סרן יהודה רוזנברג (הידוע בכינוי

פסח קובל ואליהו ברניצקי במקום טיוע, מלים יפות.

ציכ) - 219 נק' ולאחריו הירושלמי שמעון קפלן - 213 נקודות. ביריה למרחק של 25 מ' "רכב" אלכס על יריביו בקבצו 117 נקודות ולאחריו סגן ברט לוי (111 נק). לדרגה ב' לא הגיע אף מתחרה.

היריה קויימה ללא משען בכל מצבי היירה וההד הרב מעודד לבאות: כל לפ- תיחה הרשמית באו להתאמן ולתחר למעלה מ-150 איש. הגיל - 17 עד 40 ומקומות המוצא: ירושלים עד סאסא שבצפון.

לא התחילו לשחק

אם היתה חסרה למישהו הוכחה על הצורך הדחוף בתחילת משחקי הליגה הרי באה השבת החולפת וגלתה זאת. לא פחות מ-11 משחקים נערכו במקומות שונים בארץ. קבוצות הליגה הראשונה נפגשו עם יריבות; כלומר הקבוצות מוכנות לשחק והיו אף מעדיפות לתחר במסגרת קבוצה

ואחיה ולא ל"התרוצץ" בסוף השבוע כדי להשיג "קבוצה לשבת".

מי שסובל בעיקר מחוסר משחקי הליגה בארץ הם דוקא הכדורגלנים עז-מם. המתח והעניין במשחק ייחודי פחותים בהרבה מאשר במשחקי הליגה והגיבוי.

ההתאחדות והם רוצים לחזור על אותה התמונה. האם באמת קשה כל כך להגיע להסכם ביחס למספר הקבוצות, או שמהו קובע במוסד העליון של הכדורגל בישראל?

אליפות העשור של "הפועל" במשחקי הכדורסל והכדורעף מתקרבת כבר לשלבי ההתחלה. לפי הערכה ראשונה תשתתפה במפעל שנתו זה כמאה וחמשים קבוצות מכל הגילים ו"מכל" המינים. בגילים מצויים גם הנוער והקשישים המגלים עירנות והתלהבות במדה לא פחותה מהצעירים.

שוב פעם מטבע זר. הצרה הסופית בהתקבצות מחוץ-לארץ היא הקושי המיוחד במינו: מטבע זר. קבוצת הכדורגל הידועה ממשבדיה א. י. ק. היתה צריכה לבוא לישראל לפי הסכם עם "הפועל" אך האוצר אינו מרשה להוציא כסף מהארץ. קבוצה זו רכשה לה שם עולמי אם כי בעת האחרונה ירדה במקצת. הסיבה לירידה זו נעוצה ב"גודיות" שחקנים שבדיים לאיטליה, כדי להופיע כשחקנים מקצועיים, עסק די מכניס בארץ הכדורגל - איטליה.

עובדי-הרכבת יעבדו בכדורסל. הקבוצה השניה שהוזמנה, ויש סיכויים לבואה יותר מאשר השבדים, היא קבוצת הכדורסל היוגוסלבית "ז'לזניצה". לפיכך הם עובדי-רכבת, פקידים ממשלתיים, ולפיכך אפשרויות האיומן אצלם הן נוחות ביו.

לאותם תושבי ירושלים השאננים שנדמו לספורט חדש, ואולי אף מזור, כדאי לספר על צמיחתו. שני טוונטנים (ובפקולטה למשפ-טים דוקא) מהאוניברסיטה העברית "שדגרו" על למודיהם, הגיעו תוך ל-מוד לירי ההתערבות הבאה: האחד ילך, כשהוא לבוש בתחנתים בלבד, לפייל בחוצות העיר ויקרא עתון-ערב. אם העתון תגיע עד כדי ביצוע ההתערבות הרי חברו יעשה אותו הדבר בצורה שונה במקצת. לאחר שעה קלה, טרם הספיקו תוש-בי הרחובות להתאושש מהמראה הרא-שון - צעיר אינטלקטואלי מהלך בתח-תונים - לבחינו בצעיר שני המהלך במכנסי התעמלות קצרים ונושא על כתפיו צעיר אחר המשנן מתוך חוברת של המשפט הרומאי...

תר. קבוצה זו מחזיקה במקום השני בליגת הכדורסל ביוגוסלביה (לאחר "הכוכב הא-דום") ואף גברה על "כוכב האדום" לפני זמן מה - 35:41. ביחס לדרגה הבינלאומית בכדורסל אפ-שר להעריך את יכולתם של השחקנים היוגוסלביים לפי אליפות העולם הנערכת בימים אלה בבואנוס איירוס. יוגוסלביה נוצחה ע"י פרו בשיעור של 33:27. בראש צועדות הנבחרות מארצות-הברית ומצרים.

הממשלתי בצפון נאשם בקבלת הענקת של פקיד צבוי מלבד תגמולים חוקיים תמורת פעולה רשמית - בזה שבהיותו בתפקיד ברחוב שמריהו לוי 14 בחיפה הסכים יחד עם אחרים לקבל בשביל עצמם סכום 100 ל"י אשר לא מהוות תגמול חוקי מאת הגב' חנה נדציגר בעלת חנות מכולת למען ימנעו מהגשת תביעה מש-פטית.

הפקח השני משה בן יהודה קליין נאשם יחד עם הפקח הראשון כי בהיותם בתפקיד ברחוב הרצל 16 בחיפה הסכימו לקבל בשביל עצמם סכום של 250 ל"י מאת שלמה שרפברג בעלת חנות לתמרוקים למען ימנעו מהגשת תביעה משפטית על עבירה על חוקי הפיקוח.

השניים, כבולים ומחייכים, הוכנסו לחדר השופט ו. וינגרוב ונעצרו ל-10 ימים עד לבידור דינם.

אמר עתונאי: "כשנידון ודיסלבסקי ה-מסכן ל-18 חדשי מאסר בעון מסחר ב"שוק השחור" הדביקו את שמו על גבי הקירות, ואילו את עניין 2 הפקחים האלה שומרים בסוד. האם הם טהורים יותר?" (כידוע גינה בינתיים בית המשפט המחוזי את העמדת ודיסלבסקי אל "עמוד הקלון" והפחית את עונשו ל-6 חדשי מאסר, בנימוק שאין להפוך עבריין שיעיר לעזאזל ונושא לתע-מולה).

איש אחד נפצע

הצבא האמריקאי אדיב יותר כלפי עתו-נאים מאשר צבאות מסוימים אחרים. הוא גם יודע את ערכה של הפירסומת כאמצעי לרכוש את אהדת הקהל וליצור רוח של שיתוף פעולה.

כאשר ערכו הצנחנים לפני כמה ימים את פעולתם הראשונה בקוריאה (צניחה רב-תי מאחורי קווי הצפוניים בפיונג-ינג) הרי-שה הצבא ל-8 סופרים "ציביליים" להש-תתף בצניחה.

לאמר רוברט ורמיליון, איש יו.פי.: "לא ידעתי שיש תנועה כה רבה כאויר... מישהו קפץ על המצנח שלי והוריד אותו על כתפי... כ"ז המטרים האחרונים נפלתי בלי מצנח..."

הסופר התרוץ הוחזר לטוקיו, כשרגלו שבורה.

6 אפריקאים

בין האנשים הנפחות ציבוריים (וה-מתפרנסים בעמל קשה) שיצאו בזמן האח-רון את הארץ היתה קבוצת עתונאים שטסה לדרום אפריקה כדי לחנוך את הקו החדש של "אל על". והנה בימים אלה החזירה לנו אפריקה הדרומית משלחת עתונאים

הפרד, החיילים והצלמים הצלמים הכריזו חזר.

משלה במסגרת חילופים יידיותיים של אנשי מקצוע חפשי זה בין שתי הארצות. וכאשר הגיעו האנשים הללו (חיכו להם בשדה הת-עופה הקולגים מהמקום) סברו הפקידים בשדה התעופה כי זוהי המשלחת של הע-תונאים שלנו שחזרה משם. העתונאים הד-רום אמריקאיים היו: ברנשטיין, שמריהו לוי, רבקה גיטלין, אליהו טננבאום, הנרי יקובס וחיים גרשטר...

גב את תמונות ביקורו של נשיא המדינה בתמרון (הפרו את החכם "הארץ", "גירוסלם פוסט" ו"דבר השבוע", שהשתמשו בתצ-לומים רשמיים).

קשה לעמוד על נימוקי הצבא לפרשה זו. ייתכן שהיתה כאן ירושה תתי-הכרתית של ימי המחרת ("זקס"), ואולי גם זלזול-מה ב"ציביליים". התוצאה: הקהל המקומי לא ראה אלא תמונות עלובות של התמרון, והקהל בחו"ל לא ראה את התמרון כלל. בין המחרימים: צלמי יומני-הקולנוע הוריים.

מסר הברזל

משטרת חיפה הורידה "מסך ברזל" כבד על הענין. "לא ידוע כלום!" השיבו

הפקחים גודלנברג וקליין הרפורטרים שמרו בתור.

הכל מה.ס.מ. מ. עד לאחרון השוטרים. ואמנם, הדברים לא היו נעימים ביותר. ל"סקופ" שלך יש ריח של בחירות, התריסו העתונאים כלפי סופר "חרות" שהביא בעתונו ידיעה על דבר 4 פקחי אגף הפיקוח שנעצרו באשמת מיקח שוחד בחיפה. אמנם ברחובות רופה שמועה סנסצ'יונית ומנופחת אחת אחר חבתה -

5) פקחים, אחרי שעה - 10 פקחים - פקח ראשי, מגחלי מחלקות (ו...) אך ממקור רשמי לא היה כל אישור לידיעות. עם כל זאת "רבצו" הרפורטרים לפי התור ליד פתח בית משפט השלום בחיפה, בתקוה שאולי - אולי בכל זאת?

פרד אחד צולם

בין הבאר והמוזון של מלון "ריץ", מרכז העצבים של תמונות חוץ והפנים, שר מצב-רוח מלחמתי. בבאר ישבו צלמי העתונות, לגמו משקאות וניסחו בקול נרגש מכתבי-חרם. במוזון ישבו פקדי לשכת-העתונות הממשלתית ויחידת-הקשר של הצבא (השוכנים, יחד עם הצנזורה, בקומה ב' של אותו בנין) והתכוננו לסערה העומדת להתחולל.

קרבות עתורים. צלמי העתונות הם בדרך כלל גזע סבלני. אין הם מתעייפים לעולם לצלם את חיוכו של שר פלוני ואת נאומו של אלוף אלמוני. אולם הפעם פקעה סבלנותם. הם יצאו למלחמה. הפרשה התחילה עם פתיחת התמרון.

הצבא החליט שאין הוא יכול לתת לצלמים לצלם, אלא אם כן יסעו כולם בלהקה אחת, בלוית קצין בטחון. הצלמים התמרמרו: אם יסעו יחדיו, יצלמו כו-לם את אותן התמונות - ולא יהיה להם מה למכור (רוב הצלמים הם נציגי סוכנויות זרות, אך מוכרים את תצלומיהם בארץ לכל דורש). בלית ברירה, נכנעו (הוצא מן הכלל: צלם "העולם הזה" שנאסר עליו לצלם בכלל. הסיבה המשו-ערת: הוא עורר עליו את רוגזם של הקצינים בשעה שצילם את התמונות לרפור-טגיה על גיוס הכנות לפני 4 חדשים).

בא היום הגדול. הצל-מים התקבצו במלון "ריץ", מוכנים ומזומנים לצלם תמונות של קרבות סוע-רים. במקום זאת הראו להם את חלוקת הציוד לפלוגת חי"ם. 20 צלמים הוזדו וצילמו את אותן 20 התמונות, שהקורא ראה אותן למחרת היום ב-20 עתונים...

רק הפרד הפכים. לבסוף, לאחר כמה ימים, הודיעו לצלמים שהגיעה שעתם. יקחו אותם לתמרון אמתי. שוב יצאו כולם יחד, בלוית המנהל השחרחר של מחלקת הצילומים של לשכת העתונות הממשלתית, סרן דוד ("קפטן אנדי") אנדרמן. לקחו אותם לאזור מרוחק (לאו דוקא אזור התמרון העיקרי) והראו להם פלוגה. הצלמים סרבו לצלם - לא היה מה לצלם. לקחו אותם לפלוגה אחרת. בין הצלמים כבר הורגשה מתחית מסוימת, והאווירה נעשתה מתוש-מלת. הצלמים רצו לצלם את הנשק, אך קצין הבטחון סרב, במקום זאת הראו להם פצועים מובלים על פרד. הצלמים התרתחו וסירבו לצלם. רק צלם אחד צילם, לאות מחאה, את הפרד (ראה תמונה).

יתכן מאד שלו המשיכו הצלמים ב-סיוורם היו רואים, בהמשך המסע, מראות מענינים יותר. אולם הרחיקה הגיעה ל-שיאה. הם חזרו במכוניות פרטיות לתל-אביב, והחליטו שם להתרים בכלל את התמרון. אף תמונה אחת לא נשלחה לע-תונות הנורה ולסוכנויות הבינלאומיות.

הפרט הושמד. צלמים אחרים היו פקחים יותר. הם "הסתדרו" באופן פרטי (באמצעות ידידים במדים) וצילמו את אשר צילמו. משחזרו תל-אביבה והגישו את שללם העשיר לצנזורה נבחר שטרחו ל-שוא. התמונות העיקריות נפסלו, האחרות עוכבו עד שאיבדו את ערכן העתונאי.

בפי כולם היתה אותה טענה: הצבא לא התיחס אליהם באהדה. צלם אחד, שצילם מכונית של חיילים בתל-אביב, נאסר. מצ-למתו החרמה והוחזרה לו רק אחרי ש-הושמד הסרט.

בינתיים שלחה לשכת-המודיעין הממשל-תית את צלמיה שלה לכל מערכות התמרון, והם צילמו כאוות נפשם. בה בשעה שלצלמים המתפרנסים על עבודתם לא היה מה למ-כור, הציעה הממשלה את תצלומיה לע-תונות המקומית, ואף שלחה אותם לחו-ל.

גם הנשיא הוחרם. כשהופיעו ה-רמטכ"ל ושר הבטחון בפני העתונאים, צול-מו לפחות 100 תמונות (חמרי הצלום לכל תמונה עולים לירה אחת). כעבור שעתים נכנס החרם לתוקפו הרשמי. אף תמונה אחת מאותה מסיבה לא פורסמה. החרם כלל

כולשת ומחותרת

▽ **יעקב מרידור** (וינארסקי) הבנאי מחיך המבט והמשופם, בן ה-37, שהיה מפקדו של הארגון הצבאי הלאומי, ועם בואו של ביגין — סגנו, שהוגלה לאפריקה וברח (במארס 1948) אחר נסיונות חוזר רים ונשנים, משך שלוש שנות מעצר, שנכשלו, מלבד האחרון, לפרים, מקום שנ טל על עצמו את פיקוד אצ"ל באירופה,

יעקב מרידור (שמאל) ומנחם בגין
החשבון ארוך מדי.

החליף מלים ידידותיות ביותר עם שר הבטחון, שהוא ראש הממשלה — דוד בן-גוריון, אחר שצפה, כחבר ועדת הכנסת לענייני חוץ ובטחון, בסיום תמרוני הסתיו: — בלונדון (מקום ששהה כחבר משלחת הכנסת) עקבו אחרי במאה. הרגשתי בבילוש מיידי.

— גם פה (בישראל) אתה מרגיש בבילוש? — לא.
— אתה רואה — אצלנו הבולשת יותר יעילה.

על כך לא ענה מרידור, שהיה נושא הדגל לזאב («הצ"ח») ז'בוטינסקי, בשעת קבלות הפנים בעירו, בפולין, מאומה.

החשבון היה ארוך מדי. מרידור שהעפיל ארצה דרך הלבנון, בהיותו בן 19, נתפס לראשונה ליד מתולה ושיחה, בהתפסו שנית, את השוטרים הרוכבים הערביים ליד ראש פינה. הוא חניך קורס מפקדי אצ"ל, שנערך ב-1939, בחסות המטכ"ל הפלוגי, שנוא ההגנה והשמאל, מארגן «אלטלנה» ומעצירה משך הודשיים. הוא סגן יושב ראש תנועת החרות והאיש השני (להוציא את המשורר אורי צבי גרינברג) אחר ביגין — בתנועה חסרת האישים.

בתום השנה החמישית מאז נפלה, בליל ווינגייט, על הגנת מעפילים, שנחתו בחוף תל-אביב, זכתה סוף סוף **ברכה בולד**, מפקדת כותה פלמ"ח, יפת התואר, גבהת הקומה, נאת השער וכחולת העין, בת 19, שנוקבה קלעי תת-מקלעים בעמ"ד זה על משמרתה מול מחנה «כוחות המשטרה הנייזים» שרונה, שזכרה יונצח במקום הקרובה בו חייה; ועדת השמות של עיריית תל-אביב החליטה לקרוא את הרחוב בין הרחובות ביל"ו לאבן גבירול על שמה.

מתנות וסרטים

▽ שלושה זכו השבוע במתנות, שאפשר להשתבח בהן: נשיא ישראל, ד"ר **חיים וייצמן** — במכונת פאר, מסוג «לינקולן», מיוחדת במינה ומשוכללת ביותר, ושתאר מתה היחידה נמסרה לנשיא ארצות הברית, הארי טרומן — מתנת הנרי (מלך המכונות) פורד הצעיר.

▽ ראש הממשלה, **דוד בן-גוריון**, שחיסל את המשבר שהוא יצר — כפי שרצה — בי אבטיח מוריק ועסיסי (לפי מסקנת מומחים שהקישו קלות בקליפתו), פרי ביכורים מגן הנסיונות באילת, פתח ישראל למר חב — מתנת חיים הלפרין, המנהל הכללי של משרד החקלאות.

▽ שר המשטרה, **בכור שלום שמרית**, שחזר משרדו, אחר שעמד להתבטל, — בי חבילת אורז, שקדים ותפוחי עץ, בח המישה קילו — מתנת ידידים בקושטא.

▽ לפני המריא שנית לייק סקסט, צלצל **משה שרת**, בחצות, לדואר בקש לשלוח מברק.

— הכרתוך לפי הקול — ענה פקיד הדואר — לאחרונה שמעתיך בגבעה פלורנית באיטליה, כאשר שרתי בבריגאדה.
— באמת — ענה השר — ומה שמך?
— **הנדרסמן**.

— מדוע אינך מעברת אותו?
— אדרבא, הצע הצעה.
כאשר נסתיימה העתקת נוסח המברק היה לפקיד הדואר שם עברי — **הרם**.

▽ אחר ישיבת הכנסת הקצרה, בת 15, הדקות, בה הודיעו על תחיית הממשלה הקואליציונית, הלכה שלישיית מפ"ם — **יעקב חזן**, חביב הפנים, **מאיר יערי**, חודר המבט ו**יעקב ריפטיין**, הממושקף, מתוך ייאוש, כנראה, לחזות ב«חבל הנקם» שהוצג, אותה שעה, בקולנוע «ציון».

פאה נכרית וזקן

▽ **גולדה מאירסון**, שרת העבודה והביטוח העממי, בת ה-52, בעלת השער הסרוק לאחור, השביל המפרידו באמצעו וארוכת האף, ילידת קייב, בת נגרי, שהגרה לארצות הברית בגיל שמונה, חניכת סמי-נריון למורות, חברת קיבוץ מרחביה לשעבר,

שהופעתה כצירת ישראל הראשונה בברית המועצות עוררה התלהבות יתר בקרב יהודי מוסקבה, הבטיחה לאילי ההון (שאינו ניתן) שנחכסו בוועידת המיליארד בושינגטון, בירת ארצות הברית:

אין מדינת ישראל רוצה להיות נושא לפילנטרופיה, ביגיע כפיה תחזיר את כל שעליה ללות.

מייד קבלה הבטחה שכנגד (מצד נציג החרדים בוועידה):

אין בדעתנו להתערב בעניינים הפנימיים של מדינת ישראל ולהלביש את גולדה מאירסון פיאה נכרית.

דולרים — כן?
בסוף הוועידה היה הדבר מוטל (במאד) בספק.

▽ **ד"ר אברהם נימן** (קצנלסון) בן ה-62, בעל הפה הצר והאף הנשרי, רופא צבאי בצבא הצאר, מראשי מפא"י, מי שהיה סגן יו"ר הוועד הפועל הציוני ומנהל כללי ראשון של משרד הבריאות, אחר תפקיד דומה בוועד הלאומי, החל פועל כציר יש ראל בארצות סקנדינביה.

חשבון מס' 42

8	7	6	5	4	3	2	1
			11	10		9	
	16	15		14			13
			19		18		17
		24		23		22	21
			28		27		26
	30	29					25
			34		33		31
		35				32	
	41			40		39	37
				45		44	43
		46					42
			50			49	47
						52	51
			53				
							54
							55

מאונך: 1) ביסס הסינים נגד כוחות או"ם בקוריא; 6) המצב בו נתונה הארץ; 9) פי התרב; 10) עמל; 12) יצירה של ולט דיסני; ע"פ סלטן; 14) החיץ בין הריאות והקרבים; 15) גב הרים; 17) מטיל רמונים; 18) כוכב לכת; 20) מספיק; 21) פסיקאי צרפתי מהמאה הקודמת; 22) חומה לעצירת מים; 23) צעיר החיה; 25) אבי אברהם; 27) לבוש; 29) מכין תבשילים; 31) ריפורמטור נוצרי מימי הביניים; 33) חטה בשדה; 35) חצי אי בשכנותו; 38) שר שהחליף תיקו בממשלה החדה; 40) גוש אדמה; 41) שומן העצם; 42) חי שתקן; 44) לוח עץ לטוית חוטים; 46) עם; 47) לא ריק; 49) התלונן; 50) שר צבא של דוד; 51) גאותן (הפוך); 53) וכי; 54) עליו הוטל להוציא את הממשלה מהמשבר; 55) אגודת אחים יהודית בינלאומית.

מאונך: 1) ישובי מעבר לעולים; 2) עולה רגל לארץ הקודש בימי הביניים; 3) קינים והגה... (יחז' ב' י'); 4) גדול בתורה; 5) קריאת שמחה; 6) נוול חיוני בסמיכות; 7) מבוא; 8) מעצמה אדירה; 11) קומפוזיטור צפוני; 13) מכשיר השקאה; 14) מלך ששימש נושא להלצות באירופה; 16) כלי לשאיבת מים; 18) מסוגי המס; 19) מקל; 24) ארבעה חלקים ממנו לשלב; 26) ארג עשוי כרשת; 28) מבצע צבאי; 30) הר בצפון הארץ; 32) מאותיות הא"ב; 34) צרתה של שרה; 36) מאורע מדיני שלקראתו אנו צועדים; 37) מדבר ועיר לשלמה המלך; 39) מקום התמודדות; 43) ערימה; 45) נשוא; 46) רב כות; 48) עץ חוק; 50) לא בכונה מיוחדת; 52) מטבע סינית; 53) מלך הספר.

הפרסים לפותרי תשבץ מס' 40

דבורה קמיניצקי, תל-אביב, רח' שלום עליכם 50 — הטור השביעי' לנתן אלתרמן, (הוצא «עם עובד»). **לאה ורדיגה**, תל-אביב, רח' ארלוזורוב 43, «בציפוני השטן» ליצחק סלע (הוצ' שמעוני). **מורכי ברודאי**, תל-אביב, ת.ד. 329, «הרחוב» לאן פטרי, (הוצ' טברסקי).

תשבץ מס' 41 נפסד מסיבות טכניות.

בשבת הגיש, בלכתו ברגל את מרחק 400 המטר ממלונו לארמון המלך גוסטאב אדולף הששי, שעלה רק לפני המישה ימים על כס המלוכה כיוורש אביו, גוסטאב החמישי, שנפטר בגיל 91, את כתב האמנתו וחיסל בכך את המשבר ביחסי שוודיה ישראל שנוצר עם הרצח הרוזן פולקה («הי מתווך») ברנדוט, בן דוד המלך, בירושלים.

▽ «אתה מגדל זקן?» שאלו אנשי קפה «בורסת האמנים» גינתי השבוע את הקומי

הקומפוזיטור משה ויזנסקי
הזקן קצר מדי.

פוזיטור **משה** («אני מצפת») ויזנסקי, יליד פולין, כשהתהלך, עטור חותמים, ברחוב.

הסיבה הייתה יותר פרוזאית: הקומפוזיטור החייכני והממושקף נפצע בפניו בתאונת דרכים בדרך לירושלים, כשמוניתו התהפכה, ונאלץ להסתיר את סנטרו בתחבושת שהורדה רק באותו בוקר.

▽ בן הפרופיסור ואחי המצביא, **יוסף יריין** (סוקניק) גבה הקומה, בעל הקול הגברי העמוק ומבנה הגוף האתלטי, נמצא בווינה, בירת אוסטריה, בה הולך ונסרט «ארבעה על הגיפ» (רמו לא ל, שועלי שמשון) כי אם ליחידות הסיוור המורכבות מאנשי ארבע המעצמות חולקות וינה אשר הוא משחק בו שטר צבאי רוסי.

הנציב והמשכורת

▽ משפחת מימון שוב נתבלטה בחדשות: שר הדתות הקשיש, **הרב יהודה לייב מיימון** (פישמאן) יליד בסראביה, בן ה-75, שב השער, עטור הזקן, הממושקף וחובש כובע הרבנים רחב השוליים, חזר בחפזון ממסעו באנגליה, מקום שהודיע: «יצאתי כמיניסטר והגעתי כרבי» לישואל, הקדים בשעה חמש לפנות בוקר ללוד, באותו יום שני, בו חוסל המשבר סופית, היה, אחר ארוחת בוקר, בשעה 8 בירושלים, ניהל שורת שיחות עם מקורביו, פקידי משרדו, ראשי המזרחי והחזית הדתית ואחר חזר להשתתף בישיבות הממשלה אולי — על מנת לקיים הבטחתו לכמרים פרוטסטנטיים שנתן בבריטול:

«אני הנציב העליון הממונה על המ קומות הקדושים (בישראל) הנשמרים על הצד הטוב ביותר. תבואו ותוחכרו».

▽ אותה שעה העבירה אחרת **עדה מיימון**, חברת כנסת אף היא, אך מטעם השותף העיקרי בקואליציה — מפא"י, ל-אוצר המדינה סכום של 750 לירות, מאחר שהיא מסרבת לקבל משכורת, כחברת כנסת, העולה על 60 לירות לחודש.

▽ חתנו של הרב, בעל בתו גאולה — **יצחק רפאל** (ורפל) — עתונאי וסופר בן 36, מוסמך האוניברסיטה העברית, גבה קומה, רחב גרם ויפה תואר, איש הפועל המזרחי וממייסדי תנועת הנוער שלה — «בני עקיבא», העומד כראש מחלקת העלייה של הסוכנות היהודית, היה גיבורו הראשי — אחר הכריוו על עליית תשעים אלה, משך חצי השנה הקרובה — של כנסת היהודיה שנוערך בירושלים, לרגל חיסול גלות תימן והשלמת מבצע «מרבד הס-מיס». שירת מכוניות הביאה מאות עולי תימן מיישובי הפרודור, ושעה שרבי תימן התקבצו על במה מיוחדת סביב הראשון לציון, הרב עזריאל, ויצחק רפאל ופתחו באמירת הלל גדול, הוארה רחבת הכנס בשלל אורות ו-12 חוקעי שופר עטורי זקנים ופאות הריעו ב-12 קרני יעלים.

מתושלח הך לעולמו

אם אתגבר על מחלה זו אחיה בן אל-מח"ת אמר ברנארד שו בן ה-94 כאשר עזב לפני שבועיים את בית החולים בו קיבל טיפול לאחר ששבר את ירכו.

הוא לא היה לבן אלמות ומותו למרות שלא היה פתאומי כל עיקר, וזיעזע את העולם כולו.

מלחמתו של הסופר האירי במות לא היתה מתמול שלשום. בהקדמה ל"חומש מטאביולוגי" שלו בחזרה למתושלח (סיד) רה של חמשה מחזות שלמים שזמן פעולתם מתמשך מאדם וחוה לעתיד הרחוק ביותר שאדם יכול להגותו) כתב:

"אחד הדברים שאפשר לשנותם לפי הרצון הוא משך חי האדם... האדם יכול לקבוע את אורך חייו לשלוש מאות או לשלוש מאות וחצי, או ללא גבול, כלומר, עד אשר תאונה זו או אחרת תשים להם קץ".

ושו, שטען שהדוגמה האישית היא העמולה הטובה ביותר, עשה מאמץ ראוי לשבח להוכיח את אמיתות רעיונו. הוא הוסיף לחיות, עד אין סוף, כפי שהדבר נראה (מוחו היה צלול כל ימי חייו והוא הוסיף לכתוב מחזות ומאמרים במכוונת הכתיבה שלו עד זמן קצר לפני מותו) עד אשר, לפני שבועות מעטים, בטיילו בגינתו מעדו רגליו וירכו ושברה. זו היתה ה"תאונה" ששמה קץ לחייו הארוכים.

בעיה ביולוגית זו של התפתחות האדם היתה אך אחת מני רבות אשר העסיקו את שו. מצעירותו התעניין בבעיות חברתיות, אמנותיות ומדעיות רבות. בכואו ללונדון מדאבלין מולדתו היה חבר-עריה, נואמיקרגות ואחד ממיסדי האגודה הפאביאנית שהיתה לאחר זמן למפלגת הלייבור. הוא היה אחד מראשי אנשי ההלכה של הסוציאליזם האנגלי ואל הבמה הגיע ככותב מחזות, משום שראה בתיאטרון מכשיר תעמולה מצוי. התיאטרון לא היה בעיניו מקום לשעשוע ולרומאנטיקה שיטחית, אלא למקום שאפשר להציג בו בעיות ולפוצץ בו את אשליות המונן.

פאראדוכסים במקום רומנטיקה

במחזהו "הנשק והאדם" (הוצג על ידי תיאטרון אהל כ"חיל השוקולדה") הראה את האויוליות אשר בסברה שחיל הוא

תמונתו האחרונה יש ברנרד שאו 300 או 3000 שנה...

יצור רומנטי עשוי לכלי תת ומלחמה — משחק של תהילה. ב"אדם ואדם עליון" ביטא לראשונה את דעותיו הביולוגיות ה"מהפכניות" על תפקיד האשה כממשיכת ה"גזע האנושי". "קיסר וקליאופטרה" הציג את גדולי ההיסטוריה כבני תמותה פשוטים. מחזות אחרים טפלו בבעיות פוליטיות, הנות את משכנות העונן בעיות פוליטיות. את כל הבעיות הללו הגיש שו במעטה ממותק של בנין דרמטי מצויין ושיח משעשע ורב פאראדוכסים. התוצאה היא שעד היום אין איש יכול לקבוע מהי, בדיוק, דעתו הפוליטית. באנציקלופדיה אחת של התיאטרון אפשר למצוא ברשימה: "מחזות פרופאשיסטיים": "על הסלעים" —

ולחנות יחידו בעלות השמש באופק (לכן קוראים לזאת בלשון נקיה "המקצוע האי-פקי"). ועד שהיא מבקשת שהות להימלך בדבר, היא מזמינה בינתים על חשבונו בקבוק שמפניה.

ראיתי ימאי ישראלי שקנה שמפניה לגברת הונגרית שאח"כ עזבה אותו גלמוד ובודד. אך פשטה השמועה בעיר שהספדו לא היה כל כך גדול הואיל ולא שילם מחיר השמפניה בדביונים אלא במט"ע ישראלי. ("השקעת הון"). נצח ישראל לא יסקר, גם כשהוא אינו אומר את האמת.

100% ועוד. אך קפריסין של לילה, זו שכחת-הדאגה וקלת-הדעת, אינה קפ-

זה הכלל: בקברט או דמי כניסה. אלה נכללים בקונסומציה. הזמין אדם כוס משקה אחת ושילם לחירה הקבוע בנספח ב' של לוח המחירים, הרי קנה בזה זכות ישיבה באותו מוסד עינוג הידוע בשם קברט. אין יכול בעל המוסד, מיופייכחו, פקידיו, משרתיו, עובדיו וכל יתר עושי דברו לאנוס את הלקוח ליקח משקה נוסף על משקהו הראשון, או לשלול הימנו זכות הישיבה שזכה בה בתוקף כוס א'.

זכות הישיבה הנזכרת לעיל כוחה יפה מעת קניית כוס המשקה למשך הלילה עד סגירת הקברט, והיא מקנה לבעליה את הזכות לשבת באותו קברט סמוך לשל"חן מכוסה מפה ולהסתכל אל הבמה ולפ-

את בעיות תבל ומכאוביו.

צלי וצלילים

והוא מה יעש? — נחשתם ומצאתם: יטריח עצמו אצל מזללה הגונה וילעט כריסו במיני טטר לגט וקוגיל יחנים, טייק ויונים צלויות, ברבורים ושלו ודגים, וכל אותם הדברים השמורים לצדיקים בעולם שכולו טוב. יכולני להאריך בפרק שירה זה עד זמן קריאת-שמע"ל של שחרית. אך טוב מראה עינים מהלך נפש, ועל כן אני שולח לכם להלן תפרט קטן, והיה לי לעד כי כנים דברי.

לא על הלחם לבדו יחיה האדם... יהודי, קיבתו מילא ורעבונו שיבר, מיד ניעורים מחדש יתר תושיה, ולפתע חש הוא ומר-גיש גם ברעבון רוחו התובעת מזונות. ואין תימה בדבר: כל עוד הומה כריסו ומילול, כציצה וגנרית מחרישת אזנים, הרי פשוט אין ניתן לשמוע כל קול אחר. נשתתקה סימפונית הרעב, או אז מתחילה האוזן להבחין בצלילים הדקים והעדינים של הנשמה, חלק אלוה ממעל, המבקשת אף היא פורקן.

קוסביצקי איננו

השם המפורש תרבות, מה מצטייר מיד בדמינו של ישראלי? — הוה אמר קונצרט של מנוחין, חפץ, קוסביצקי ודור מיהם, רוזוויי אוטונויו או בל"ה ד"ה שנים אליזע או אפילו סת קונצרט שלא מן המניין של "הפילהרמוניה" בני-צוחו של ברנשטיין, ובשעת הדחק גם תר אטרון. העונג שבצמיחה בתור מחצית היום, העונג שבחשלוש משכרת של חצי שבוע תמורת זוג כרטיסים שהגיאוגרפיה שלהם כמטחתי עגבניה רקובה מהבמה — היא הכפי!

אולם בני קפריסין אינם שופטים כא"ל. כאן הזמן הוא בזיליהול וסבלנות יש הרבה לישיבה במסבאה עעות על שעות, אך לא לעמידה בתור. ועל כן מה עשו? פשוט אין תזמורת, אין תיאטרון, אין אופרה. אין. וחלל!

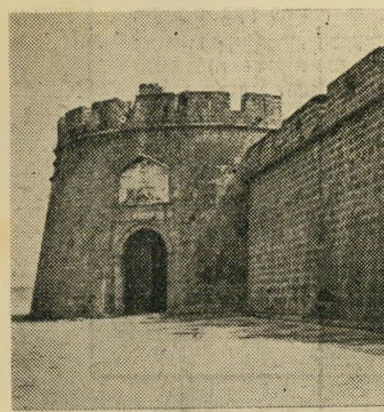
ארמניות, תורכיות... יהודיות

מה יש? יש קברטים. מוסדות כאלה יש כמה וכמה בכל עיר ועיר, ושם תושבי האי והאורחים שהפרוטה עדיין מצויה בכיסם עושים לילות (הואיל וביום הקברט סגור) כימים. לתולעתם של אותם בספרות המר פיקו לשכות את אשר קראו בספרות המר פת, יש להסביר בקצרה: זהו מין בית מרוח עם תכנית אמנותית. יושב אדם ונהנה על כוס משקה, ובעת ובעונה אחת צופה בגבירות המהוללות ושרות ועושות בלהטים בדרגות שונות של חישוב.

התכנית מתחילה בין השעה 10 ל-11 לפנות ערב ונמשכת עד לשתיים אחר הצות וכוללת רקודים. יש לאדם עם מר לרקוד, מוטב. אך אם אין — ג"כ אין השד נורא. אמנם אינו יכול לגשת לסתם נערה ולהזמינה לרקוד. כן לא ייעשה בקפריסין. אך יכול הוא להזמין אחת הארטיסטיות כאות נפשו. נערות אלה נקבצו ובאו לכאן מקצוי עולם: מצריות, יווניות, תורכיות, ארמניות, גרמניות, אוסטריות, שוויציות. יש גם לצייץ כי אחוז די ניכר מהות הונגריות ממוצא בלתי-ארי. "ידישע טעכטער, משיטינס גע-זאגט".

העיקר: לוח המחירים. להלן המחירים הקבועים:

לוח מחירים
אל תשלם יותר!!!
(חוק הגנה רוחים מופקעים) (עינוג) 19...

קאמאגוסטה: חורבות הביצורים דמי כניסה — פי 3

ניקוסיה: המוזון המפואר ריקוד אחד — 2 שילינג

ריסין של יום — עתיקת יומין ומיושבת. ארוכה ההיסטוריה של קפריסין. ב-1500 הושגים האחרונות היתה שייכת: לבינוטים, לריכרד-לב-הארי, לונציאנים, לתורכים ול-בוסף לבריטים. הרבה מעשים היסטוריים נעשו כאן בשכבר הימים (פה, בפמי גוסטה, למשל, עשה אתולו של שקספיר מה שעשה לגברת ההיא). במוזיאון של ניקוסיה יש הרבה כדים, קלחות וצפחות יפים מהתקופה הניאוליטית (4000! לפני ספ"ג, כך כתוב שם בפירוש). כלים אלה, אילו היוצגו בחנות לכלי בית בתל-אביב, היו נחשפים כהרף עין. יש גם במוזיאון הרבה דברים יותר מודרניים, כגון מגורות רומיות, וזרי דפנה עשויים זהב טהור שגילם אינו עולה על אלפיים שנה.

כל זה בא להוכיח מדוע הקפריסאים הם כה איטיים. הם פשוט עתיקים!

יש עוד חידוש במוזיאונים של קפריסין — דמי הכניסה: אורח צריך לשלם פי שלשה מדמי הכניסה של תושב. זה כדי לעודד את התיירים.

אמנם זוהי מושבת כתר אנגלית, אך השפה האנגלית אינה "יחוס" גדול כאן. 80% מהתושבים הם יחונים, 20% הם תורכים, והיתר הם אחרים. כך כתוב בפירוש בסטיסטיקה.

זדים לבנים

פראנצ'סקו פרנקו, הדיקטטור השמנמן של ספרד, הציג את עצמו לראוה במארוק הספרדית, כשהוא לבוש מדים לבנים מפוארים. הוא חזה בריקודיהן של רקדניות מארוקאיות, חיך את חיובו וקיבל מתנות של גמלים.

הדיקטטור היה מרוצה. והיתה לו סיבה לכך: אחרי 4 שנים ביטל א"ים (נגד קולות הגוש הסובייטי וישראל) את החרם על משטרו.

פראנקו הצליח, איפוא, במקום שהיטלר נכשל: הוא שיכנע את האמריקאים שדיקטטורה פאשיסטית עדיפה על דיקטטורה קומוניסטית ושאינו מצאא שלישי בארצו.

האמריקאים שוכנעו לא רק ע"י מדוי המפוארים וחיוכו הקורן של הגנרל הקטן, תלמידו הצבאי של המרשל פטן, שיכנע אותם מצבה הגיאוגרפי המיוחד של ספרד ההררית: גנרלים אמריקאים שאינם נים כי אירופה המערבית תו מול פלישה סובייטית בשלש רובות, מקוים כי יוכלו להי-רקצר וההררי בין צרפת וסר בספרד בסיס יבשתי איך מעין "פוסאן" של מלחמת

שמפניה ו- מים. לסעיף "נערה שתסב עמך". אם נדמה לה כי האורח אמריקאי או אנגלי, יש סכנה כי תגביר את קצב השתייה שלה (ממילא "המשקה" המוגש לה אינו אלא מים בתוספת קצת צבע. ראשית זה יותר זול לבעל הקי-ברט, ושנית היא יכולה לבלוע כמיות גדולות מבלי להשתכר.)

הואיל ואין האורח "חזיר" הרי עלול הוא לכבד אותה במשקאות נוספים, אם מתוך אדיבות אלטרואיסטית, אם מתוך תקוה אגואיסטית נואלת שהיא תהיה קצת בגילופין ונתנה יותר לשיחה נאה. (תקות-השומ הטכנית שהזוכרה לעיל). אך אם בעל נסיון הוא, ואין חכם כבעל נסיון, הריהו מסתדר עם המלצר שישחק אתו במחבואים, ולא יראה יותר מדי בקרבת שלחנו.

לסעיף "שמפניה": הואיל ומתפקידה של הארטיסטית להקל מעל האורח, עד כמה שאפשר, את המשא הכבד של סכומי ממון גדולים, לטובת נותן לחמה, הואיל ובטבע הדברים מנסה האורח לשכנע את ה-אורחת שלו כי הוא פתח ורך-לבב, הירא לה שאר לבדו בחושך, לפיכך הוא מבקש ממנה להשאר עמו לאכול ארוחת בוקר

בחזרו הביתה מסתבר שהעסק לא נשאר בגדר סוד: חבריו, אנשי העלייה השלישית, שמעו על כך. וגרוע מכל: הכל מסכימים שעברו ימי האידיאליזם, ושעתה חייב כל אחד לדאוג רק לכיסו. מכוונת הפאר — דודג' — היא סמל התקופה החדשה. גולרי בוב אינו מתיאש, הוא מוסיף להאמין. או לם הנה מכה: בנו מאשים אותו בטפשות, דורש ממנו לקחת את הכסף. הבן מאיים על הפקיד. הוא נבהל ומציע לגולריבוב חלק מן הסכום. תמונה אחרונה ומזועזעת: גולריבוב מסרב לקחת את הכסף, ובמונו לוג מזעזע הוא מבכה את הרוח שאבדה, את מותם של האידיאליים.

"מי שפתיח קבר..." אין זו עלי-לה גדולה כשלעצמה. נתן שחם הח-מיץ הרבה מאפשרויותיו (משולש האהבה הפקיד-הבן-הבחורה נכנס רק כלאחר יד). אולם הטרגדיה הגדולה של הדור הראשון, שנוצח בשעה שניצח, באה לידי גילוי בכל משפט, ומחפה על כל הליקויים הקטנים. שני האחים קוגן-בניוסף הופכים את המחזה לחויה. בניוסף (סיומקה) מועזע ביאשו ("מי שהקים בית ופתח קבר...") בעוד שנתן קוגן (הפקיד הציני) משכנע למדי בהגיונו הקר ("רק הכשרון קובע..."). אך ייתכן שהמקום הראשון מגיע בכל זאת לגרשון פלוטקין, הבמאי: הוא שמר על המתח וויתר על כל אפקט מיותר.

הצעירים משכנעים פחות — הם טיפוסיים, לא בני-אדם. בכל זאת מתעלה עמנואל בן-עמוס (מולי הבן) בכמה מקומות לדור-גתי-משחק טובה, וחיה הררי (הפקידה הי-אוהבת את המלח ומעריכה דודג') תמונה. העיון וספרותו. הצגת-הבכורה הי-תה ערב גדול לתיאטרון הקאמרי. במשך חמש שנים התחמק בעקביות מחובתו הא-מתית: להציג מחזות מקוריים. במשך כל התקופה הזאת ניסה להשיג הצלחות-קופה באמצעות מחזות-ברודוויי. (יוסף פאסוב-קיי-שלה טען: "אין מחזות מקוריים הגונים", טענה נכונה ומוטעית כאחד — כי איש לא יתחיל לכתוב מחזה הגון כשאין לו סיכוי להציגו.) עתה כבר הקאמרי את עונו. הוא השיג את העיקר: לכל אדם בקהל היה ברור כי מחזה כזה לא יכול לעלות על הבמה בכל תיאטרון אחר. האחרים לא זו בלבד שלא היו מעיזים להציג בעיה כה כאובה, — גם לוא העזו לא היו מצליחים מעולם לשחק באמתות כה רבה את המיניוסיי-הארצישראלים.

המגווחך שבחיים
(ראה עמודים 8-9).

מן הרגע הראשון ברור כי "תשבץ" (מוסיקה למשה וילנסקי וא. אברמוביץ,

בניוסף, פלוטקין וחיה הררי
כלאחר יד: משולש-אהבה.

פזמונים מאת נתן אלתרמן ויעקב אוילנד) אינו מתימר להיות מחזה תיאטרלי. הוא שואף רק להיות רבני משעשע. העלייה פשוטה מאד, ומשמשת למעשה רק אמת-לה ללהקת ליל-לו להציג את כשרו-נותיה בגקודתם החוקה: זמרה ומימיקה. הנושא של קטע אחד או שנים מיושן למ-די. בכל זאת ספוגה ההצגה בכללה אוריה של סאטירה מרעננת, ושמה לצחק נושאים יומיומיים שאינם מצחיקים כל עיקר. היא מצליחה להראות את המגווחך שבחיים.

סיומקה לא רצה בכסף

לפני שנה עורר המבקר הספרותי של "הארץ" סערה קטנה: הוא שפך על נתן שחם, קצין תרבות פלמ"ח לשעבר ואחד מקבוצת הסופרים הצעירים של מפ"ם, דלי של תומצה גופריתית. הכותרת הי-תה: "אפס מגופח".

דראמטורג נתן שחם

סמל התקופה: דודג'.

העברי: המחזה המקורי הראשון שהוא מחזה אמתי, המטפל בעצות אמיתיות, המציג בני-אדם אמיתיים. הילך התבגור. עד כה אפשר היה לכתוב מחזה מקורי לפי מתכונת של ספר-בישול: "לוקחים חצי קילו-גראם צינור (למען המולדת, קדימה!)", מעט עליה שניה ("לא ארוץ מן האדמה הזאת"), מער-בבים הויטב עם רומנטיקה ממותקת, מכי-ניסים כמה טיפוסים (הצבר — בול-עץ, בחורה אידיאליסטית המגלמת את "התמימות" של בני הארץ, אב גיבורי, מסיכף נועז), בוחשים היטב ומגישים לקהל במצב של רתיחה..."

התוצאה: התרגלו להתייחס אל המחזה המקורי כאל ילד דפקטיבי וקצת מיותר. הלכו לראותו והיללוהו (למען המולדת, אחרי אלפיים שנה) אך היה מובן שהת-יוק נראה די עלוב בהשוואה לגולדפארן ולפריסטליי.

אמנם, מפעם לפעם היה צורך למלא חובה לאומית ולהציג שוב אותה תערובת ילדותית של קרן-קיימת-יומן-כרמל-סיפורת-ילדים. עד שנמאס.

"קרא לי סיומקה" זרק את כל סימני-הילדות האלה למגרש הגרוטאות. הוא מת-אר בפשטות את הבעיה המרכזית של המציאות הי-אלית: משבר-המוסר שנו-צר עם הקמת המדינה, גסי-סת כל האידיאליים, מותן הרוחני של העלייה השניה והשלישית, דוקא ברגע שמפעל חייה הגיע לידי הגשמה חיצונית.

עניינה ודודג'. במשרד המפלגה (קרי: מפ"ם) יושב הפקיד, נציג הדור השני זה שסבור כי נס-תימה תקופת הרומנטיקה והגיע תורו של הכשרון הסר-האידיאליים. הוא נתון בצרה: מעילה גדולה בכספי הציבור עומדת להתגלות, אם לא תימצא דרך לטשטש את העניין. מזכיר המפלגה, האיש הגדול במדינה, יעץ לו לקרוא לסיומקה גולריבוב — איכר מזוקן, איש העלייה השלישית, האידיאליסט הטיפש שאפשר לשכנע אותו לחתום על הקבלות. יושבים זה מול זה: הציניקן הצעיר בעל העניינה, והאידיאליסט הזקן בחולצ-תו הפתוחה. מגנצ הצניקן. הזקן מסכים לחתום כאילו קיבל הוא את הכסף. הכל למען המפלגה, למען הימים ההם. אולם

כתובת המערכה וההנהלה: תלאביב, רחוב לילינבלום 12, טלפון 66785, ת. ד. 136 / העורך: אורי אבנרי / המוילים: אברהם גרדון ושולם כהן / דפוס מ. שהם, תלאביב, רחוב פינ 6, טלפון 2239 / גלופות: צינקגרופיה ארץ ישראלית בע"מ / ההפצה: דוד טוסל ובניהו, תלאביב.

אם תחזירני בלי כקק הכתר

עקרת בית נכבדה
החזירי נא את פקקי הכתר בזמן שהנך מחזירה את בקבוקי הריק לחנות. גם חברי — בקבוקי "לשד" ו-שמן זית" מצטרפים לבקשתי זו.

לדאבוני לא אוכל לחזור ולשרתך באם לא יוחזר תמורת בקבוק ריק עם פקק כתר.

החזרת פקקי הכתר, הבקבוקים והשטרות הריקות הן חלק במאמץ מדינתנו לחסכון בחומר ובמטבע זר.

נ.מ.

יצהר

קצרות

גלמות בקלות מפליאה על ידי מליונים אנשים בכל הארצות וברוב השפות כעולם לפי שיטת "גרנג" הפשוטה! בחדש נובמבר יפתחו קורסים חדשים לקצרות עברית ואנגלית לפי שיטה נפלאה זו הנוהג ומתקבלת ברצון במסודות פרטיים, ציבוריים וממשלתיים כאחד, בהנהלת מר ה. קמפינסקי, מחבר הקצרות העברית לפי שיטה זו.

הישמו מיד — והבטחתם לעצמכם מקום בכיתה!

חיפה: (ימים א, ו) אצל מר קמפינסקי, רחוב פבונר 19.
תל-אביב: (ימים ב, ג) מלון "אירוסה", רחוב אלנבי 42, טל' 2913.
ירושלים: (ימים ד, ה) מלון "ויטא", רחוב המלך דוד 21, טל' 2515.

ה ה צ ל ח ה מ ו כ ש ת

תיאטרון קשת

תיאטרון אידלטון 4 טל' 5195
המעבדה לפדורי מיקרופון
נים, ספק שש, קוד ישראל-תקוני-רדיו

קשת
KESHET

אחים אברהמוף
סוכנות נחירות ונסיעות סדורי נסיעות בחסכון וביעילות לכל חלקי תבל

תל-אביב, אחות בית 3 טלפון 5217-8
חיפה, רח' חייט 6 טלפון 2605
ירושלים, קולנוע, אוריון, טלפון 5360

הנקוי לבעלי טעם

קשת מנקה וצובעת

הרחקת שערות לחלוטין
ביארטריה באחריות בלי צלטרט ובאופן סופי (שיטה השמלית) 1400 שערות לשעה מהרגלים

ירדניה
תל-אביב, יוחנן הסנדלר מס' 18.
חיפה, רחוב מיכאל 31.
הש-משו בחדש ח יורף להרחקת השערות

מאת סטיו ברנר תכבש איך במצמחה להשתמש

קנותך מצמחה, חלקים, פילמים, שלטות. ניר וכי, עומד לרשותך נסיוני של 25 שנים. כתור בית מסחר ראשון במקצוע. שיתוף, העתיות, הגדלות, מכירה, קניה, החלטה. שיתוף מיוחד של פילמים קטנים.

(EXTRA FINE GRAIN)

ללמוד לרקוד? הנס-גוס
רק אצל שיעורים מיוחדים, פרטיים ובקבוצות

תל-אביב, רח' בן יהודה 64

פוטו-ברנר
חיפה רח' החלוט 21
פנתה שפינדל 4137

פסנתרים
קניה — מכירה — תקונים כיריים
א. וסטרמן, ת'א רח' רש"י 9

השתתפותנו הכנה בצערו הרב של **מר י. כגן ומשפחתו** בשכלם את בנם היקר **עמנואל זיל**

א. גורדון "העולם הזה"

קולנוע בתל-אביב
אופיר — החזור בתשובה (3) עם גרגורי סק ואוה גרדנר
אסתר — הכלה המיותרת
מגדלור — מכתב מאלמונית (4) אוריון — כדור בגן

קולנוע בחיפה
ארמון — ינקי בארמון המלך אורה — ענני הוזהר

העבר הנשכח

לפני כשנה עלה אברהם ישראל מצ-רים דרך צרפת. באמתחתו הביא סרט שקנה בצרפת תמורת הכסף שהצליח להו-ציא ממצרים.

היה זה סרט ערבי בשם "אלמאדי אל-מגהול" (העבר הנשכח) וישראל בטח בהש-קעת הוננו. הסרט בוודאי ימשוך קהל רב של דוברי-ערבית בישראל ותמורת ההכנ-סות יוכל ישראל להסתדר בחייו החזשים.

כאשר פנה אברהם ישראל לשלשונות לשם קבלת רשיון הצגה עבור הסרט, נד-חתה בקשתו, ללא כל סיבה מפורשת ("העולם הזה" 661). נשמעו רק הטענות שהיו סחר עם האויב, שוהי סחורה ללא רשיון וכי.

שני סוגי אזרחים. אולם האיש לא התייחס. הוא פנה שוב, ועתה קיבל רשיון להציג את סרטו אולם אך ורק בתנאי שההצגות תיערכנה באולם קולנוע הנמצא בשטח של ישוב ערבי מרוכז. הצגות באזור ישוב יהודי לא תורשינה.

ישראל לקח את סרטו לנצרת — האזור הערבי המרוכז היחיד שיש בו אולם לה-

אווה גארדנר איש חוזר בתשובה.

צגות קולנוע — והמשלך לטפל במשרדי הממשלה לשם ביטול ההפליה. לבסוף הורשה לו להציג את הסרט גם בשטחים יהודיים, והסרט הוצג לראשונה בקולנוע סמור בירושלים ועתה בקולנוע יפאור (לפנים "אלהמברכה" הערבי) ביפו.

קציר מצרי. הסרט הוא נוסח מצרי של הסרט "קציר הגורל" ובו משתתפים השמות הגדולים של עולם האמנות המצרית. השחקן הראשי אחמד סאלם ביים ויצר אותו, לידו משתקת לילה (כהן) מוראד, הזמרת דימפורסמת שנספתה בתאונת-אווירון לפני חזשים, והקומיקן בישראל ואקים. המו-סיקה חוברת ע"י מוחמד עבדול ואהאב, הקומפוזיטור-הזמר הטוב ביותר של העולם הערבי.

זכרון הולך, זכרון חוזר. העלילה: יורש עשיר יוצא לחופשה, בדרך הוא נפצע באסון רכבת והוא מוצא את עצמו בבית-חולים עטוף תחבושות וחסר זכרון. האחות שטיפלה בו — תוך כדי זמרה — מרחמת עליו וכמוכן מתאהבת בו, ולו-קחת אותו אליה לכפר לשם החלמה שלמה. הם נישאים ונולד להם ילד.

בינתיים מוצא לו האיש עבודה בקאהיר כעתונאי. והנה בעיר קורה לו אסון: פוגעת בו מכונת. התאונה מחזירה לו את זכרונו, אבל רק עד האסון הקודם. כך שהוא שוכח את האחות הרחמנית ואת בנו, וחוזר לביתו הקודם. האפריאנר. בינתיים השתלטו קרוביו על רכושו והופעתו הפתאומית אינה מש-מחת אותם ביותר. הם מתנכלים לצודו ב-רך אחרת.

בת"דודו שמה לו פת. אביה "מפתיע" אותה בחדרו של אחמד. האב זועם, כבוד המשפחה נפגע. הוא ירצה, הוא יינקום, הוא יחזור את המוסר על כנו. הנערה ממ-ררת בבכי. בחרור מתעורר הגיטלמן, והוא מבטיח לשאתה לאשה.

בינתיים הלכה אשתו ונעשתה זמרת. יום אחד מקבל האימפרסריו שלה (בישראל ואקים) הזמנה עבודה לשיר בנשף נישואים. המתחתנים: בעלה ובת-דודתו.

רגע אחד, כאשר היא שרה שיר שבעלה עצמו חיבר את המלים שלו, נדמה שייזכר בה, והמתח עולה. אולם קורה משהו והקסם נפסק.

בכל זאת מסתיים הכל בכי טוב ואחמד חוזר לזכרונו ולחיק משפחתו.

שעשועים מוז מגבויות. החסרון הגדול של הסרט הוא הסילוף שנגרם בגלל תרגום עלילה אירופית מבלי להתאימה לתנאים האמיתיים של מצרים. (בביתו של היורש בוערת כל הזמן אש, באח גדולה, בעוד שאין אף בית אחד במצרים היכול להתגאות בדבר כה מוזר וכה בלתי-נחוק.) רק הקטעים המקוריים, כגון הריקוד הנפלא של תחיה קאריוקה (שקיבלה בינתיים חווה בהוליבוד) מראים על אפשרויותיו הגדולות של הקולנוע המצרי, העולה בהרבה על התעשייה הישראלית. הקולנוע המצרי בונה על ערכו המשעשע של הסרט (דבר שגם הוא תעמולה מוצלחת) בעוד שהסרט ה"ישראלי" מיוצר רק כדי להוציא דמעות ודולארים ממחרמים פוטנציאליים.

שדירת סאנסט

במשך עשרות שנים הפיצה הוליבוד אגדה רומנטית על עצמה, אגדה שהגיעה לקצות העולם באמצעות רשת הפרסומת העצומה ביותר שאורגנה אי-פעם. סוכני פרסומת, עתונאים, סרטי קולנוע, — כל אלה עזרו להחזיר למוחות האנשים שהו ליבוד היא עיר קסמים שבה הכל יתכן, והכל אמנם קורה. "כוכבים" מתגלים בן לילה, אנשים מתעשרים כהרף עין. בהו ליבוד מושלים ברמה מלכים ומלכות ש-מידנתם אינה מוגבלת אלא משתרעת על פני חמשת חלקי תבל. הוליבוד היא מרכז החטא המתוק: גן עדן אירוטי שכמוהו לא היה מוזמן הארון אל ראשית... הכל טוב ויפה בטוב שבועלמות.

עתה באה הוליבוד עצמה ופוצצה הכל במחיידי אחד ואדיר.

ב"סאנסט בולבארד" של צ'ארלס בראקט ובליל חילדר ("אביה נפלה, אדם") מתג-לית הטראגדיה וההוליבודית באור קר, חו-דר, אכזר. הוליבוד מאוכלסת, לפי הסרט, שלושה סוגי אנשים: אלה השואפים לה-גיע אל מרומי התהילה; אלה שהגיעו ו-עומדים עתה בראש; ואלה שהיו אי-פעם. הסרט דן בראשונים ובאחרונים, בעוד ש-התהילה עצמה משמשת לו מפתח פסי-כולוגי. כי התהילה, הפרסומת מליאת ה-קרים וההגזמות של אנשי האולפנים ה-עושים הכל כדי למכור את תוצרתם, מ-עילה את נפשו של ה"כוכב". כאשר הוא חולל להיות סחורה עוברת לקהל וסוכן ה-פרסומת עובר ממנו לפזר תהילות לא-חרים, הוא איננו יכול להשלים עם הדבר.

כזאת היא, ב"שדירת סאנסט", גורמה דזמונד (גלוריה סחאנסון) מי שהיתה כו-כב הסרט האילם ועתה, בגיל חמשים, עוונה מסרבת להאמין שאין לה סיכוי להופיע שוב בסרטים. היא גרה בבית עצום, בארמון ממש, שבנתה בשדירת סאנסט, הוליבוד, בזמן היותה מלכת הסי-רטים. בודדה, נשכחת, רק מאקסי (אריך פון סטרוהיים) מי שהיה הבמאי שלה ועתה הוא משרתה הנאמן גר אתה. היא יושבת בבית הגדול והריק וכתבת הסריט בשביל עצמה. היא תשחק את שלומית בת הורדוס בסרט שיחזיר אותה אל הבד...

הגורל העיוור מביא אל הבית המזרז את ג'ו גיליס (ויליאם הולדן) מחבר-סרטי-טים צעיר הנמצא במצוקה כספית והמלא אשליות על הוליבוד. גורמה מציעה לו לערוך את התסריט שלה והוא רואה בה את האפשרות היחידה להשאר בהוליבוד. הוא מסכים, ואט אט למרות רצונו, הופך להיות מאהבה של השחקנית המזדקנת, ההיסטרית. כאשר הוא מנסה לעזוב את גורמה היא רוצחת אותו. בכורך הבית מלא עתונאים וצלמי יומנים. היא יורדת במדרגות למכונית המשטרה וכל האורות מכוננים אליה. עתה בטוחה השחקנית ש-

יצאה מדעתה שהרגע הגדול הגיע. שוב מופנות אליה המצלמות, שוב חוזרת אליה התהילה.

בראקט ווילדר, כרגיל, כתבו את ה-הסריט בצוותא, בעוד שבראקט הפיק חיל-דר ביים את הסרט, בריאליזם הרגיל שלו, בלי רחמים, בלי כחל וסרק. "שדירת סאנסט" הוא סרט כמעט ללא פגם. אם יש בו שתיים שלוש מגרעות, הרי הן קלות ערך לעומת גדולתו כמסמך חב-רתי, כניתוח פסי-כולוגי וכדראמה משבנעת. גלוריה סחאנסון עצמה היא "מי שהיתה" והש-תתפותה בסרט מו-סיפה לו אמת לא מעטה. גם אריך פון סטרוהיים מש-חק כמעט את עצ-מו. הוא היה במאי נודע בתקופת הסי-רט האילם. אולם בניגוד למאקס פון מאנהיים בסרט, הרי הוא עתה שחקן נודע. משחק שני כוכבי הסרט האילם הללו הוא מושלם. לויליאם הולדן תפקיד קשה ביו-תר והאופן בו הוא מבצע אותו משכנע מאד. זהו שחקן בעל כשרון מזהיר.

החוזר בתשובה

גיבור הסרט הוא פדיה, סופר רוסי צעיר (גריגורי פק). הרמיון בינו לבין דוסי-טויבסקי מודגש ביותר מנקודה אחת: זי-קמו של דוסטויבסקי לדת דומה לזו של פדיה, פדיה, כמו הגאון הרוסי, נכפה. כמו כן כתב דוסטויבסקי את הרומן שעליו מושתת הסרט, בגוף ראשון.

הראשונים שיתמרמרו על הסרט יהיו, אפוא, קוראיו של דוסטויבסקי. אולם גם אם יתעלמו האחרים מן המקור הספרותי שסורס וייתפקו בהחזוד בתשובה" כבי-עוד סרט", לא יוכלו להשלים עם העוב-דה המרה שזוהו אחד הסרטים המזויפים ביותר שיצאו מבית החרושת ההוליבודי בחודשים האחרונים.

פדיה, הסופר הצעיר, נוסע מרוסיה ל-פאריז. ברכבת הוא פוגש בפאולין אוסי-טרובסקי (אווה גארדנר). בתו המקסימה של גנראל (וואלטר יוסטון) המבלה את חייו במשחקי הקלפים והרולטה בקאזינו חיסכאדן. פאולין יורדת מן הרכבת בחיי-סבאון ופדיה אחריה. לאחר זמן נודע לו שפאולין "הובטחה" על ידי אביה למנהל הקאזינו (מלוין דוגלאס) שלו הוא חייב כסום כסף גדול. פדיה זוכה בכסף במש-חק הרולטה, עומד "לפדות" את פאולין,

מפסיד שוב את הכסף במשחק, וזוכה לבסוף בפאולין.

שני שחקנים המופיעים בסרט הזה (ש-בוים בידי רוברט — "ג'וני בלינדה" — סיוזמק) וואלטר יוסטון ופראנק מורגאן

לידה מוראד הבעל חוזר לאשתו.

נפטרו מיד לאחר שיצא לאור. שניהם מתו משבץ הלב.

חידון הקולנוע ד" - באאים

- 1. סרטו הראשון, על מוציא-לאור, מיל-יוגר, של רשת עתונים אמריקאית, עשה רושם גדול בעולם. רבים ראו בו ביוגרפיה מוסווית של ראנדולף היירסט, איל-העתונות האמריקאי. הוא ביים את הסרט, כתב או-תו והופיע בתפקיד הראשי. הופיע כשה-קן בסרטים רבים. בשנה האחרונה, בסרט שמקום עלילתו וינה שלאחר המלחמה. מי הוא?
 - 2. אגד מחשובי הבמאים בהוליבוד, ו-אמן חסר הפסיכולוגי הוא — — — — —? הוא ביים את "שנות חיינו היפות ביותר".
 - 3. במאי זה תמחה בסרטי-פאר רבי משתתפים, אך שטחיתותו. סרטו הא-חרון, שטרם הגיע ארצה? "שמסון וד-לינה". שמו — — — — —?
 - 4. במאי איטלקי שהתפרסם הן בגלל כרטי על רומא בזמן הכיבוש הגרמני והן בגלל רומאן עם שחקנית שבדית גדולה. מי הוא?
 - 5. שני במאים-סופרים אלה עובדים המיד בצוותא. סרטם האחרון הוא על אודות עולם הבאלט. אחד מסרטיהם הקוד-מים: "חיינו ומותו של קולנל בלימפ".
- בגליון הבא יתפרסם החלק החמישי ו-האחרון של חידון הקולנוע. הקוראים מת-בקשים לשלוח את התשובות לכל חמשת החלקים בבת אחת, כלומר לחכות עד השבוע הבא.

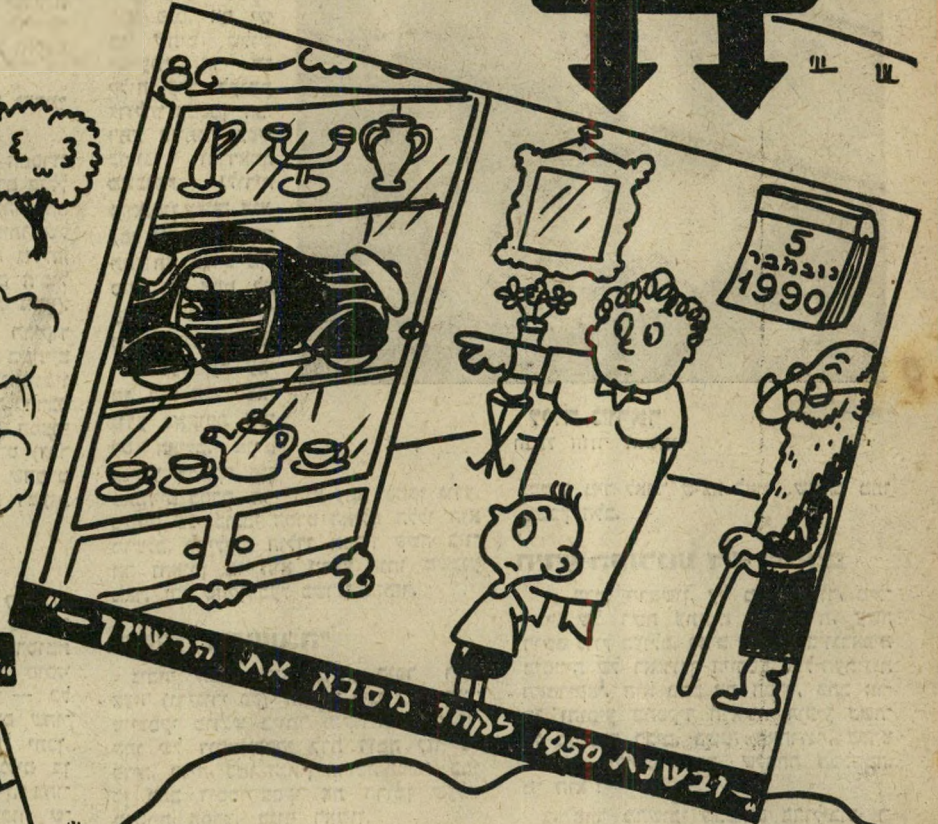
גלוריה סוואנסון וויליאם הולדן הכוכב חוזר אל הבד.

כטנט ישראלים - דג - פילה במקום בכדין

-אני כבר רגיל לנסוע 300 ק"מ בשבת...

ובשנת 1950 לקחו מסבא את הרעיון -

המכונה שעוד מותר לה לנסוע
-לעזאזל, הולכי הרגל הארוכים האלה...?

חלומו של בעל = המכונה

